



ДРЖАВНА  
РЕВИЗОРСКА  
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ**  
**ПРАВИЛНОСТИ И СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА**  
*Правилност и ефикасност поступака набавки*  
*у Музеју науке и технике, Београд*



Број: 400-1091/2024-03/18  
Београд, 29. новембар 2024. године



**СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА ЈАВНИХ НАБАВКИ И НАБАВКИ МОГЛО БИ БИТИ ЕФИКАСНИЈЕ, УКОЛИКО БИ МУЗЕЈ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ, БЕОГРАД, ИНТЕРНИМ АКТОМ БЛИЖЕ УРЕДИО СВЕ АКТИВНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПЛАНИРАЊА И СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПАКА ЈАВНИХ НАБАВКИ И НАБАВКИ И ПРАЋЕЊА ИЗВРШЕЊА ЗАКЉУЧЕНИХ УГОВОРА И ОБЕЗБЕДИО ДОСЛЕДНУ ПРИМЕНУ ИНТЕРНОГ АКТА У ПОСТУПЦИМА НАБАВКИ**



Музејска делатност је јавна делатност заштите музејске грађе и нематеријалног културног наслеђа од општег интереса за Републику Србију. У циљу обављања редовне и програмске делатности, Музеј у годишњем Програму рада и финансијском плану дефинише различите активности које захтевају прибављање разноврсних врста добара, услуга и радова. У поступцима набавки, музеји су дужни да примењују прописе који уређују јавне набавке. Имајући у виду ограниченост јавних средстава у реализацији планираних годишњих активности, музеји би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин. С друге стране, јавне набавке/набавке су по самој природи изложене значајним и разноврсним ризицима и захтевају адекватно планирање, правилно спровођење и извршење сходно закљученим уговорима.



Извор: <https://muzejnt.rs/lokacije/>

Музеј је интерним актом делимично уредио поступак планирања и спровођења јавних набавки, као и начин праћења извршења уговора о јавној набавци, али без прецизирања начина документовања свих спроведених активности. Такође, Музеј интерним актом није уредио планирање и спровођење набавки на које се ЗЈН не примењује, као ни начин документовања спроведених активности.

У поступку ревизије утврдили смо да у процесу планирања набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности код исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, што је могло имати утицај на ефикасност и економичност спроведених набавки. У 2022. и 2023. години извршене су набавке добара и услуга у укупном износу од најмање 6,8 милиона динара без спроведеног поступка ЈН, а да нису постојали разлози за изузеће.

Музеј није документовао да је пројекат у коме су садржане техничке спецификације предмета набавке учинио доступним свим понуђачима; образци структуре цене у појединим поступцима нису сачињени у складу са прописима зато што не садрже јединичну цену са и без ПДВ-а, што је могло бити од утицаја на упоредивост достављених понуда и ефикасност спроведених поступака, а у поступцима спроведеним у 2022. и 2023. години, Музеј је одређивао основе за искључење, али не и критеријуме за избор привредног субјекта.

Систем праћења извршења уговора о набавкама није успостављен на довољно ефикасан начин, што је за последицу имало да се уговори не извршавају у складу са уговореним условима (уместо тачкастих набављених су линијски јављачи пожара).

У већини поступака набавки спроведених без примене ЗЈН, Музеј је обезбедио конкуренцију.

Приликом прибављања предмета набавке, Музеј је у појединим поступцима доделио уговоре без спровођења поступка, чиме није обезбедио конкуренцију ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.

На Порталу јавних набавки објављен је Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, како је прописано Законом.

### Препоруке

Државна ревизорска институција је Музеју науке и технике, Београд, дала 11 препорука, између оаталог:

- 1) Да интерним актом детаљније уреди поступак планирања и спровођења ЈН и набавки без примене ЗЈН и праћење извршења закључених уговора;
- 2) Да, сходно успостављеној организационој структури, прецизира одговорност сваког учесника у области ЈН и набавки без примене ЗЈН, као и обавезу документовања свих спроведених активности у свакој фази поступака јавних набавки и набавки;
- 3) Да добра, услуге и радове прибавља у складу са прописима о јавним набавкама;
- 4) Да документује да је понуђачима на идентичан начин учинио доступне техничке спецификације предмета набавке и да образац структуре понуђене цене сачињава у складу са прописима о ЈН тако да садржи све прописане елементе;
- 5) Да прецизира и документује све активности и одговорности запослених код праћења извршења уговора о ЈН и набавкама и предузме мере унапређења система праћења извршења ових уговора;
- 6) Да приликом спровођења набавки без примене ЗЈН обезбеди примену начела Закона.



## Садржај:

Скраћенице и термини	4
I Резиме извештаја	5
1. Резиме и препоруке	5
Захтев за достављање одазивног извештаја	8
II Увод	10
1. Проблем	10
2. Циљ ревизије	11
3. Ревизорска питања	11
4. Обим и ограничења ревизије	11
5. Методологија у поступку рада	12
III Опис предмета ревизије	13
1. Законодавни и институционални оквир	13
2. Опште информације о субјекту ревизије	17
3. Организација послова јавних набавки	20
4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама и набавкама у 2022. и 2023. години	22
IV Закључци	26
ЗАКЉУЧАК 1: Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у поступку спровођења ЈН имао је пропусте код сачињавања документације о набавци, систем за праћење извршења уговора није успостављен на довољно ефикасан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка ЈН.	27
Налаз 1.1. Музеј интерним актом није у потпуности уредио начин планирања јавних набавки, спровођења поступака јавних набавки и праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама јер није прецизирао начин документовања спроведених активности и радњи у свим фазама поступка набавке.	30
Налаз 1.2. У фази планирања набавки, Музеј за поједине поступке није на адекватан начин исказивао потребе за набавкама и није документовао истраживање тржишта ни начин утврђивања процењене вредности набавке код свих поступака ЈН.	34
Налаз 1.3. Музеј није документовао да је у поступку ЈН спроведеном у 2022. години понуђачима на идентичан начин учинио доступним пројекат који садржи техничку спецификацију, обрасци структуре цене у поступцима спроведеним у 2022. години и 2023. години не садрже елементе прецизиране подзаконским актима неопходне за сачињавање и рангирање понуда, док критеријуми за избор привредног субјекта нису одређивани.	45
Налаз 1.4. Музеј није успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.	50
Налаз 1.5. Музеј је без спроведеног одговарајућег поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години извршио расходе и издатке за набавку електричне енергије, музејских експоната и набавку услуга штампе и хотелског смештаја и превоза у укупном износу од најмање 6.799.739 динара.	55
ЗАКЉУЧАК 2: Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује, у свим спроведеним поступцима без примене Закона о јавним набавкама је омогућио конкуренцију, али је у 2022. и 2023. години предмете набавке прибављао и без обезбеђене конкуренције и једнаког положаја свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.	58
Налаз 2.1. Музеј интерним актом није уредио планирање и спровођење набавки на које се Закон не примењује нити је уредио начин документовања спроведених активности приликом планирања и спровођења ових набавки.	59
Налаз 2.2. Иако је углавном у поступцима које је спровео у 2022. и 2023. години без примене Закона о јавним набавкама омогућавао конкуренцију, Музеј није документовао да су понуђачи на истоветан начин обавештени о предмету и условима набавке, док у 2022. и 2023. години приликом прибављања предмета набавке у износу од 1.185.600 динара није обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.	60
Налаз 2.3. Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.	64
V Прилози	65
1. Прилог 1 – Методологија у поступку рада	65
2. Прилог 2 – Ревидирани поступци ЈН	66
3. Прилог 3 – Ревидирани поступци без примене ЗЈН	71



## Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у Извештају:

Пун назив	Коришћена скраћеница
Државна ревизорска институција	ДРИ
Музеј науке и технике, Београд	Музеј
Јавне набавке	ЈН
Закон о јавним набавкама	ЗЈН
План јавних набавки	ПЈН
Правилник о организацији и систематизацији послова у Музеју науке и технике – установи културе од националног значаја, број: 256/1 од 29. децембра 2015. године	Акт о систематизацији (2015)
Правилник о допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Музеју науке и технике – установи културе од националног значаја, број: 25/1 од 27. јануара 2016. године	
Правилник о организацији и систематизацији послова у Музеју науке и технике – Београд, број: 223/1 од 25. јула 2023. године	Акт о систематизацији (2023)
Правилник о ближем уређивању начина планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начина планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује, број: 205/1 од 28. децембра 2020. године	Правилник о ЈН



## I Резиме извештаја

### 1. Резиме и препоруке

Државна ревизорска институција спровела је ревизију правилности и сврсисходности пословања код Музеја науке и технике, Београд, на тему „Правилност и ефикасност поступака набавки у установама културе на републичком нивоу“.

Јавне набавке и набавке без примене ЗЈН представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора јер омогућавају набавку добара, услуга и радова по најповољнијим условима. Од корисника јавних средстава се очекује да организују и спроводе активности планирања и спровођења јавних набавки, праћење извршења уговора о ЈН, као и контролу набавки, поштујући прописе који уређују област ЈН. Закон о јавним набавкама прописује прагове до којих се закон не примењује, при чему су наручиоци у обавези да примењују начела овог закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

ДРИ је у претходним годинама утврђивала неправилности у свим фазама поступка ЈН код корисника јавних средстава, па и код установа културе. Такође, утврђене неправилности се односе и на извршене расходе и издатке без претходно спроведеног поступка јавне набавке, необезбеђену конкуренцију у поступцима, неправилности у спровођењу поступка, нетранспарентност поступка, као и неефикасно праћење извршења уговора о набавкама.

У 2022. и 2023. години, након спроведених поступака јавних набавки, Музеј науке и технике, Београд је закључио укупно 14 уговора о јавним набавкама, укупне вредности од 33,3 милиона динара са ПДВ-ом. Просечан број пристиглих понуда у 2022. години износио је 1,40, а у 2023. години 1,02 понуде по набавци/партији. Реализација закључених уговора о ЈН у 2022. години износила је 46%<sup>1</sup> укупно уговорене вредности јавних набавки, а у 2023. години 95% укупно уговорене вредности.

Такође, према достављеним подацима, Музеј је у 2022. години спровео 59 поступка набавки на које се Закон не примењује укупне вредности 17,05 милиона динара, а у 2023. години 95 поступака набавки укупне вредности 21,4 милиона динара. Реализација набавки на које се Закон не примењује износила је 100% у 2022. и у 2023. години.

Након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступака набавки, утврдили смо следеће:

*Спровођење поступака јавних набавки и набавки могло би бити ефикасније, уколико би Музеј науке и технике, Београд, интерним актом ближе уредио све активности и одговорности запослених код планирања и спровођења поступака јавних набавки и набавки и праћења извршења закључених уговора и обезбедио доследну примену интерног акта у поступцима набавки.*

Наведено заснивамо на налазима и закључцима који су изложени у наставку текста.

#### **ЗАКЉУЧАК 1:**

Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у поступку спровођења ЈН имао је пропусте код сачињавања документације о набавци, систем за праћење извршења уговора није успостављен на довољно ефикасан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка ЈН.

<sup>1</sup> Детаљније описано у Тачки 4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама и набавкама у 2022. и 2023. години



➤ **Налаз 1.1:**

Музеј интерним актом није у потпуности уредио начин планирања јавних набавки, спровођења поступака јавних набавки и праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама јер није прецизирао начин документовања спроведених активности и радњи у свим фазама поступка набавке.

➤ **Налаз 1.2:**

У фази планирања набавки, Музеј за поједине поступке није на адекватан начин исказивао потребе за набавкама и није документовао истраживање тржишта ни начин утврђивања процењене вредности набавке код свих поступака ЈН.

➤ **Налаз 1.3:**

Музеј није документовао да је у поступку ЈН спроведеном у 2022. години понуђачима на идентичан начин учинио доступним пројекат који садржи техничку спецификацију, обрасци структуре цене у поступцима спроведеним у 2022. години и 2023. години не садрже елементе прецизиране подзаконским актима неопходне за сачињавање и рангирање понуда, док критеријуми за избор привредног субјекта нису одређивани.

➤ **Налаз 1.4:**

Музеј није успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.

➤ **Налаз 1.5:**

Музеј је без спроведеног одговарајућег поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години извршио расходе и издатке за набавку електричне енергије, музејских експоната и набавку услуга штампе и хотелског смештаја и превоза у укупном износу од најмање 6.799.739 динара.

**ЗАКЉУЧАК 2:**

Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује, у свим спроведеним поступцима без примене Закона о јавним набавкама је омогућио конкуренцију, али је у 2022. и 2023. години предмете набавке прибављао и без обезбеђене конкуренције и једнаког положаја свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.

➤ **Налаз 2.1:**

Музеј интерним актом није уредио планирање и спровођење набавки на које се Закон не примењује нити је уредио начин документовања спроведених активности приликом планирања и спровођења ових набавки.

➤ **Налаз 2.2:**

Иако је углавном у поступцима које је спровео у 2022. и 2023. години без примене Закона о јавним набавкама омогућавао конкуренцију, Музеј није документовао да су понуђачи на истоветан начин обавештени о предмету и условима набавке, док у 2022. и 2023. години приликом прибављања предмета набавке у износу од 1.185.600 динара није обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.





➤ **Налаз 2.3:**

Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.

Државна ревизорска институција, након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступака набавки, даје следеће препоруке Музеју науке и технике, Београд:

1) Да, сходно својој организационој структури, интерним актом детаљније уреди начин планирања и спровођења поступака јавних набавки и набавки без примене ЗЈН, као и начин праћења извршења закључених уговора и утврди одговорност и овлашћења запослених у обављању послова јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује (Налаз 1.1, Налаз 1.2, Налаз 1.3, Налаз 1.4. и Налаз 2.1) – Приоритет 1<sup>2</sup>;

2) Да донесе инструкције за планирање набавки којима ће прецизно утврдити начин исказивања потреба за набавком и начин њиховог документовања (Налаз 1.1. и Налаз 2.1) – Приоритет 2<sup>3</sup>;

3) Да у поступку планирања набавке спроводи и документује целовито истраживање тржишта у циљу прикупљања свих неопходних информација о предметима набавке и условима за набавку, како би на адекватан начин дефинисао предмет набавке и обезбедио учешће већег броја понуђача у поступцима ЈН (Налаз 1.2. и Налаз 2.2) – Приоритет 2;

4) Да документује начин утврђивања процењене вредности приликом сачињавања плана јавних набавки и пре покретања поступка јавних набавки (Налаз 1.2) – Приоритет 2;

5) Да документује да је понуђачима на идентичан начин учинио доступне техничке спецификације предмета набавке како би понуде биле упоредиве и на њима засноване (Налаз 1.3) – Приоритет 2;

6) Да образац структуре понуђене цене сачињава у складу са прописима о јавним набавкама, тако да садржи све прописане елементе (Налаз 1.3) – Приоритет 2;

7) Да, у циљу ефикаснијег праћења уговора о ЈН, утврди начин документовања праћења извршења уговора о ЈН (Налаз 1.4) – Приоритет 2;

8) Да добра, услуге и радове прибавља у складу са прописима о јавним набавкама (Налаз 1.5) – Приоритет 2;

9) Да по спроведеном поступку набавке на коју се Закон не примењује закључује уговоре или издаје наруџбенице (Налаз 2.2) – Приоритет 2;

10) Да приликом спровођења поступака без примене ЗЈН обезбеди примену начела прописаних Законом, на начин који је примерен околностима конкретне набавке (Налаз 2.2) – Приоритет 2;

<sup>2</sup> Несврсиходности које је могуће отклонити у року од 90 дана

<sup>3</sup> Несврсиходности које је могуће отклонити у року до годину дана



11) Да приликом набавке добара, услуга и радова у поступцима набавке на које се Закон не примењује обезбеди доказе који потврђују да је предметна набавка извршена (Налаз 2.2) – Приоритет 2.

### **Захтев за достављање одазивног извештаја**

Субјект ревизије је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности/несврсисходности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности/несврсисходности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности/несврсисходности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности/несврсисходности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности/несврсисходности односно свих закључака и налаза датих у Извештају о ревизији правилности и сврсисходности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања субјект ревизије је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно несврсисходности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана, субјект ревизије је у обавези да достави доказе о отклањању неправилности/несврсисходности односно предузимању мера исправљања;

2. За налазе, односно несврсисходности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Музеј науке и технике, Београд, обавезан је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности/несврсисходности или смањења ризика од појављивања неправилности/несврсисходности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији, одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.





Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности/несврсисходности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности/несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности/несврсисходности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

**Генерални државни ревизор**

---

**Др Душко Пејовић**  
**Државна ревизорска институција**  
**Макензијева 41**  
**11000 Београд, Србија**  
**29. новембар 2024. године**



## II Увод

Државна ревизорска институција спровела је ревизију правилности и сврсисходности пословања Музеја науке и технике, Београд (у даљем тексту: субјект ревизије) на тему „Правилност и ефикасност поступака набавки у установама културе на републичком нивоу“ у периоду од марта до новембра 2024. године.

Ревизија правилности и сврсисходности пословања спроведена је у складу са Законом о Државној ревизорској институцији<sup>4</sup>, Пословником Државне ревизорске институције<sup>5</sup> и Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2024. годину.

Ревизија је обављена на начин и према поступцима утврђеним оквиром ревизорских стандарда Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), Кодексом професионалне етике државних ревизора и принципима Међународних стандарда врховних ревизорских институција (ISSAI).

### 1. Проблем

**Јавне набавке** представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора јер омогућавају набавку робе, услуга и радова по најповољнијим условима, а захтевају значајно издвајање средстава на нивоу државе, при чему њихово учешће у бруто домаћем производу (БДП) бележи пораст из године у годину. Према подацима Светске банке, активности јавних набавки представљају у просеку од 13% до 20% БДП, док је учешће ЈН у БДП Републике Србије у 2022. години износило 9,34%, односно 10,5% у 2023. години<sup>6</sup>.

ДРИ је у претходном периоду спровела три ревизије сврсисходности пословања и четири комбиноване ревизије правилности и сврсисходности пословања у области јавних набавки код установа ученичког стандарда, јединица локалне самоуправе, установа средњег образовања и здравствених установа. Кроз ове извештаје, ДРИ је указивала на системске проблеме и слабости у систему јавних набавки код одређене истоврсне групације корисника јавних средстава, који се односе на необезбеђену конкуренцију у поступцима и недовољну ефикасност у планирању, спровођењу поступка и праћењу извршења уговора. Такође, утврђено је да се поједине активности у фази планирања и извршења уговора не спроводе и не документују, што ствара ризик да наручиоци неће остварити набавке по најповољнијим условима или да ће вршити набавке без примене прописаних процедура.

У периоду од 2015. до 2019. године, ДРИ је спровела ревизију код **дванаест установа културе**<sup>7</sup> и том приликом утврдила укупно 116 неправилности у јавним набавкама, као што су: извршени расходи и издаци без претходно спроведеног поступка јавне набавке, необезбеђена конкуренција у поступцима, неправилности у спровођењу поступка, нетранспарентност поступка, неефикасно праћење извршења уговора о набавкама, што је за последицу имало неправилности у извршењу закључених уговора, неблаговремено спровођење поступака јавних набавки, плаћања супротно уговореним условима, као и избор добављача супротно прописима о јавним набавкама.

Све наведено може указивати на ризик да установе културе нису на довољно ефикасан начин спроводиле поступке јавних набавки и поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, односно да нису набављале добра, услуге и радове по најповољнијим условима и у складу са начелима доброг финансијског управљања, што је и определило Државну ревизорску институцију да ревизију правилности и сврсисходности пословања у области

<sup>4</sup> „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018-др. закон

<sup>5</sup> „Службени гласник РС“, број 9/2009

<sup>6</sup> Годишњи извештаји о ЈН у Републици Србији за период 1.1.2022 – 31.12.2022. године и за период 1.1.2023 – 31.12.2023. године, Канцеларије за јавне набавке

<sup>7</sup> девет ревизија финансијских извештаја и правилности пословања и три ревизије правилности пословања



набавки спроведе код одређеног броја установа културе, односно музеја који су основани на републичком нивоу.

## 2. Циљ ревизије

Циљ ревизије био је испитивање правилности и ефикасности поступака набавки, односно да ли су предузете активности субјекта ревизије у фази планирања, спровођења и реализације набавки обезбедиле благовремену набавку добара/услуга/радова по најповољнијим условима и у складу са стварно исказаним потребама.

У овој ревизији смо поред правилности испитали и ефикасност поступака набавки, односно да ли се ефикаснијим планирањем и спровођењем поступака набавки може обезбедити повољнија набавка добара/услуга/радова, као и да ли је реализација уговора/наруџбеница била у складу са исказаним потребама.

Ефикасно успостављен систем набавки доприноси јачању одговорности у трошењу јавних средстава. Наиме, прописима из области јавних набавки и интерним актима одређују се правила по којима би требало да се спроводе поступци јавних набавки и поступци набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, а све у циљу прибављања предмета набавке од најповољнијег понуђача. С друге стране, набавке су по самој природи изложене значајним и разноврсним ризицима, као што су корупција, преваре, нетранспарентност, неекономичност и неефективност. Због свега наведеног, поред концепта правилности поступака набавки сагледали смо и принцип ефикасности поступака набавки код установа културе.

У Фокусу ревизије било је испитивање ефикасности успостављених система набавке добара, услуга и радова код субјекта ревизије, односно поштовања прописа и начела из области јавних набавки; затим, испитивање стварне потребе за одређеном набавком, као и свих спроведених активности у поступцима набавке – како би се утврдило да ли су омогућиле задовољавајућу набавку за уложени новац.

## 3. Ревизорска питања

Да бисмо остварили циљ ревизије, испитивали смо следећа ревизорска питања:

- 1) Да ли су јавне набавке планиране, спроведене и реализоване у складу са прописима и начелом ефикасности?
- 2) Да ли су набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроведене применом начела ЗЈН и у складу са интерним актом субјекта ревизије?

## 4. Обим и ограничења ревизије

Предмет ове ревизије је испитивање правилности и ефикасности поступка набавки, које су музеји основани на републичком нивоу спроводили у периоду од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2023. године. Како бисмо адекватно одговорили на постављена ревизијска питања, од субјекта ревизије смо прикупили податке о јавним набавкама и набавкама на које се не примењују одредбе ЗЈН, за посматрани период. Такође, прикупили смо потребну документацију и информације из претходног периода ради сагледавања активности планирања и спровођења набавки које су реализоване током 2022/2023. године, као и податке из 2024. године ради потпунијег сагледавања извршења закључених уговора/наруџбеница.

Предмет ревизорског испитивања биле су активности субјекта ревизије у делу:

- ✓ организације послова набавки (организациона и кадровска структура, уређење поступака набавки);



- ✓ планирања набавки које укључује исказивање потреба за набавком, истраживање тржишта предмета набавке, обликовање предмета набавке и утврђивање процењене вредности набавке;
- ✓ спровођења поступка јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, и то у делу сачињавања техничких спецификација предмета набавке, одређивања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта и поштовања начела ЗЈН и интерног акта субјекта ревизије;
- ✓ реализације закључених уговора о јавним набавкама/наруџбеница, као што су праћење извршења уговора о набавкама, поштовање уговорних услова набавке, измене уговора о набавкама и извештавање о реализованим набавкама;
- ✓ извршених набавки без спроведених поступака јавних набавки, а да нису постојали разлози за изузеће прописани ЗЈН.

У ревизији нисмо испитивали:

- да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима;
- финансијске трансакције и одлуке субјекта ревизије у вези са примањима и приходима и расходима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима и за планиране сврхе, изузев расхода и издатака који су извршени уз примену одредба ЗЈН.

Ограничења за спровођење ове ревизије су:

1. Екстерна ограничења/фактори утицаја на ревизију: тајни и прећутни договори међу понуђачима, подела тржишта, нелојално удруживање, изненадне промене цена на појединим тржиштима и други фактори који су одраз постојеће тржишне структуре и других привредних кретања и који су ван контроле наручиоца;
2. Интерна ограничења/фактори утицаја на ревизију: ризик да подаци прикупљени од субјекта ревизије нису увек потпуни и тачни, недостатак писаних трагова у фази планирања набавки, различито уређење обављања послова службеника за јавне набавке (ангажовање трећих лица, запослена лица у субјекту ревизије и друго).

## 5. Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизорска питања, анализирали смо законодавни и институционални оквир и интерна акта субјекта ревизије у вези са организацијом послова набавки у делу планирања набавки, спровођења и извршења поступака јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН.

Такође, сагледали смо писане политике, процедуре, активности и друга интерна акта субјекта ревизије којима су уређене јавне набавке и набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН, као и прикупљену документацију о спроведеним поступцима јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН. Такође, анализирали смо организацију послова набавки код субјекта ревизије, као и овлашћења и одговорности запослених у поступцима јавних набавки и других набавки.

Обавили смо интервјуе са представницима субјекта ревизије, како бисмо утврдили ризике, узроке и евентуалне последице у поступцима набавки, посебно у случајевима када су изостављене активности субјекта ревизије у планирању набавки.

Избор субјекта ревизије извршен је на основу развијене методологије и утврђених критеријума, као што су: остварени промет на рачунима музеја у 2022. години (изузети су расходи за запослене), вредност закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023.



години, број закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023. години и спроведена ревизија у претходном периоду.

Детаљнији опис методологије у поступку рада је дат у Прилогу 1 Извештаја.

Примењујући наведене критеријуме, изабрали смо девет музеја на републичком нивоу, а један од њих је и Музеј науке и технике, Београд.

### III Опис предмета ревизије

Предмет ревизије су јавне набавке и набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН, спроведене у 2022. и 2023. години.

#### 1. Законодавни и институционални оквир

**Законом о јавним набавкама**<sup>8</sup> уређују се правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн. Такође, Законом су дефинисане набавке које су изузете од примене закона, као и начин њиховог спровођења. У поступцима јавних набавки, корисници јавних средстава, који наступају као наручиоци, дужни су да примењују одредбе Закона о јавним набавкама код набавке добара, услуга и радова.

**Јавна набавка** је набавка добара, услуга и радова на основу уговора о јавној набавци који наручилац закључује са одабраним привредним субјектом, након спроведеног поступка јавне набавке. Циљ поступка јавне набавке је да добра, услуге и радови који се набављају буду одговарајућег квалитета и потребних количина и да буду набављени по најповољнијој цени. Такође, спровођење јавне набавке има за циљ да омогући наручиоцу несметано одвијање процеса рада и обављање делатности. Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке обавља активности и послове у свим фазама поступка јавних набавки у складу са начелима јавних набавки и са пажњом доброг домаћина.

Закон о јавним набавкама је прописао прагове набавки до којих се закон не примењује<sup>9</sup>. Тако се, на пример, одредбе овог закона не примењују на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара, као ни на набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75 ЗЈН чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, када набавку спроводи јавни наручилац.

Систем набавки код наручиоца обухвата: планирање набавки, спровођење поступка ради закључења уговора о набавци, извршење и праћење извршења закљученог уговора о набавци, евидентирање и извештавање о спроведеним поступцима и закљученим уговорима и контролу свих горенаведених активности. Такође, како би се ограничена јавна средства рационално користила, корисници јавних средстава би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему јавних набавки и других набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин.

Сходно одредбама Закона о јавним набавкама<sup>10</sup>, наручилац је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавних набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Имајући у виду различите организационе структуре и надлежности корисника јавних средстава, обавеза сваког наручиоца

<sup>8</sup> „Службени гласник РС“ број 91/2019

<sup>9</sup> члан 27 Закона о јавним набавкама

<sup>10</sup> члан 49 став 2



је да донесе посебан акт којим ће ближе уредити обављање послова јавних набавки и осталих набавки унутар своје установе, у свим фазама поступка набавки, од фазе планирања, спровођења поступка набавки до праћења извршења закључених уговора/наруцбеница.

У поступцима јавних набавки и осталих набавки требало би да буду остварени циљеви поступка набавки које приказујемо у наставку.

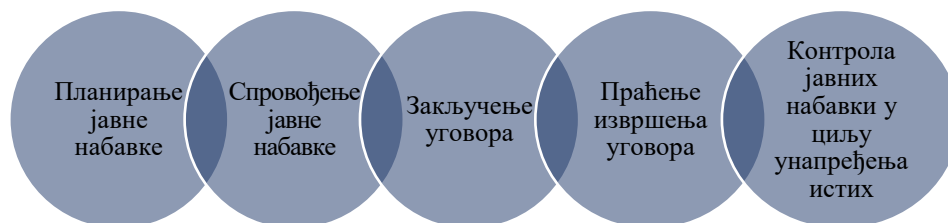
Слика број 1: Циљеви поступака јавних набавки и осталих набавки

<b>Циљеви поступака јавних набавки и осталих набавки</b>	1) Целисходност и оправданост јавне набавке – прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета и потребних количина, за задовољавање стварних потреба наручиоца на ефикасан, економичан и ефективан начин.
	2) Економично и ефикасно трошење јавних средстава – принцип „вредност за новац”, односно прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета по најповољнијој цени.
	3) Ефективност (успешност) – степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и однос између планираних и остварених ефеката одређене јавне набавке.
	4) Транспарентно трошење јавних средстава.
	5) Обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих понуђача у поступку јавне набавке.
	6) Заштита животне средине и обезбеђивање енергетске ефикасности.
	7) Благовремено и ефикасно спровођење поступка јавне набавке за потребе несметаног одвијања процеса рада наручиоца и благовременог задовољавања потреба осталих корисника.

Јавне набавке можемо посматрати у ужем и ширем смислу. Тако **јавну набавку у ужем смислу** чини сам поступак јавне набавке као скуп радњи и аката које предузима и доноси наручилац у циљу избора најповољније понуде са чијим понуђачем ће закључити уговор, док **јавну набавку у ширем смислу**, поред самог поступка јавне набавке, чини и оно што претходи спровођењу тог поступка, а то је истраживање тржишта и планирање, као и оно што следи након спроведеног поступка јавне набавке, а то је извршење закљученог уговора о јавној набавци.

На следећем дијаграму приказујемо фазе поступка јавних набавки.

Слика број 2: Фазе поступка ЈН



Наведене фазе поступка ЈН могу се применити и на остале набавке које наручилац спроводи у свом пословању.





## Установе културе

**Законом о култури**<sup>11</sup> утврђује се општи интерес у култури, начин остваривања општег интереса у култури и обављање културних делатности, права, обавезе и одговорности Републике Србије, аутономних покрајина и општина, градова и града Београда у култури, као и услови за деловање свих субјеката у култури. Појединачне области културе регулисаће се посебним законима. Република Србија стара се о остваривању општег интереса у култури и о спровођењу културне политике као скупа циљева и мера подстицања културног развоја.

Културно делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови нарочито у следећим областима: 1) књижевност (стваралаштво, преводилаштво); 2) музика (стваралаштво, продукција, интерпретација); 3) ликовне, примењене, визуелне уметности, дизајн, уметничка фотографија и архитектура; 4) позоришна уметност (стваралаштво, продукција и интерпретација); 5) уметничка игра – класичан балет, народна игра, савремена игра (стваралаштво, продукција и интерпретација); 6) филмска уметност и остало аудио-визуелно стваралаштво; 7) дигитално стваралаштво и мултимедији; 8) остала извођења културних програма и културних садржаја (мјузикл, циркус, пантомима, улична уметност и сл.); 9) делатност заштите у области непокретних културних добара; **10) делатност заштите у области покретних културних добара; 11) делатност заштите у области нематеријалног културног наслеђа;** 12) библиотечко-информационе делатности; 13) научноистраживачке и едукативне делатности у култури; 14) менаџмент у култури и 15) употреба информационе и комуникационе технологије у културној делатности.

Културну делатност могу обављати домаћа и страна физичка и правна лица, односно установе културе, удружења у култури, уметници, сарадници/стручњаци у култури, као и други субјекти у култури<sup>12</sup>.

**Установа културе** је правно лице основано ради обављања културне делатности, којом се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе. Ове установе могу основати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, друго правно или физичко лице, под условима прописаним законом<sup>13</sup>, и то у области заштите културних добара, наслеђа и области савременог стваралаштва. Установа стиче својство правног лица уписом у Регистар установа културе, кога води Агенција за привредне регистре.

**Обавеза установа културе** је да својим радом допринесу очувању, истраживању, проучавању, представљању, прикупљању и подстицању домаћег културног и уметничког наслеђа, као и домаћег културног и уметничког савременог стваралаштва. Ове установе финансирају се или суфинансирају из буџета оснивача и других извора, у висини коју одређује оснивач на основу годишњег програма рада и предлога финансијског плана установе<sup>14</sup>. Министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове културе утврђује који ће се културни програми, делови програма, текући расходи и издаци ових установа финансирати или суфинансирати средствима буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе<sup>15</sup>.

На следећој слици дат је преглед установа културе према извору финансирања, према јавно доступним подацима<sup>16</sup>:

<sup>11</sup> „Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016-испр., 6/2020, 47/2021, 78/2021 и 76/2023

<sup>12</sup> члан 21 Закона о култури

<sup>13</sup> члан 23 став 1 Закона о култури

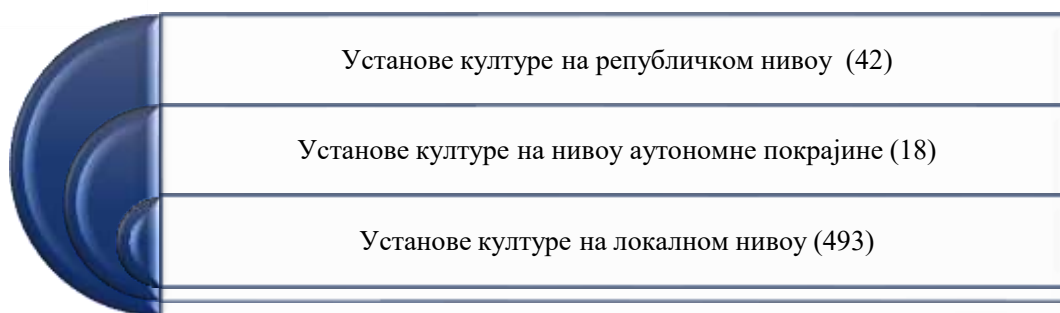
<sup>14</sup> члан 74 став 1 и 2 Закона о култури

<sup>15</sup> члан 75 став 1 Закона о култури

<sup>16</sup> Списак корисника јавних средстава и Регистар установа културе Агенције за привредне регистре



Графикон број 1: Приказ установа културе у Републици Србији према извору финансирања



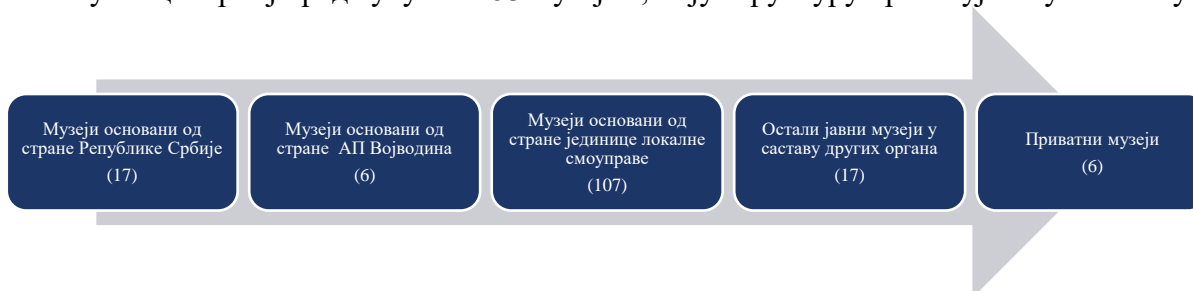
Република Србија је основала укупно 42 установе културе<sup>17</sup>, од којих је 14 са подручја АП Косова и Метохије, и то у области музејске делатности, заштите и одржавања непокретних културних добара, културно-историјских локација, зграда и сличних туристичких споменика, истраживања и развоја у друштвеним и хуманистичким наукама, осталог образовања и извођачке уметности. Ове установе су индиректни корисници буџета ресорног министарства за област културе.

Законом о музејској делатности<sup>18</sup> уређују се услови и начин обављања музејске делатности, њена структура и организација, уређење и делокруг рада музеја, начин заштите, коришћења и обраде музејске грађе и вођење музејске документације и друга питања од значаја за обављање музејске делатности.

**Музејска делатност** је јавна делатност заштите музејске грађе и нематеријалног културног наслеђа од општег интереса за Републику Србију која подразумева стручни и научни рад на истраживању, прикупљању, евидентирању, сабирању, документационој обради, очувању, конзервацији, рестаурацији, чувању, излагању, тумачењу, презентацији и дигитализацији цивилизацијских и културних материјалних, нематеријалних и природних добара у физичком и дигиталном облику у циљу проучавања, едукације, уживања и развоја друштва. Музејску делатност обављају музеји и галерије.

Музеј је установа која обавља музејску делатност у складу са законом и може бити основан у свим облицима својине. Према оснивачу, музеји могу бити јавни и приватни. Јавни музеј може основати Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе. Музеј се може основати и почети с радом ако: 1) поседује музејску грађу или музејску збирку; 2) испуњава посебне услове у погледу просторија, техничке опреме, стручног кадра и начина и услова чувања и излагања музејске грађе; 3) има израђен план рада и развоја и 4) су обезбеђена средства за континуирано обављање делатности. Музеји се уписују у Евиденцију музеја коју води министарство задужено за ресор културе.

У Републици Србији раде укупно 153 музеја<sup>19</sup>, чију структуру приказујемо у наставку.



<sup>17</sup> Списак корисника јавних средстава на дан 13.10.2023. Министарство финансија (ознака 11801 – Установе културе)

<sup>18</sup> „Службени гласник РС“ бр. 35/2021 и 96/2021

<sup>19</sup> Евиденција музеја добијена од Министарства културе



Народни музеј Србије је централна установа заштите музејске грађе, док матични музеји спроводе матичну музејску делатност према врсти музејске грађе и оспособљености у вршењу музејске делатности, стручној оспособљености запослених, као и расположивом музејском документацијом и опремом за рад, у складу са законом и исти су одређени чланом 44 Закона о музејској делатности.

**Музејску грађу** чине музејски предмети, предмети или групе предмета који самостално или заједнички имају посебна својства од значаја за упознавање друштвеног, историјског, уметничког, културног, научног и техничког развоја, природе и њеног развоја, без обзира да ли се налазе у музејима организовани у одговарајуће збирке или изван њих. Музејска грађа је заштићена законом без обзира на то у чијем је власништву или поседу и, у зависности од свог значаја, разврстава се у категорије: културно добро, културно добро од великог значаја и културно добро од изузетног значаја. Музеј прибавља музејску грађу откупом, разменом, теренским истраживањем, поклоном, легатом, завештањем, одливањем са оригинала, израдом копија и на други начин у складу са законом. Музејска грађа, као и простори у којима се чува, могу се осигурати од свих ризика у складу са одлуком оснивача.

У музејима се чувају покретна културна добра (музејски предмети) и регистровани елементи нематеријалног културног наслеђа као добра од општег интереса за Републику Србију и уживају посебну заштиту утврђену законом. Покретна културна добра се уписују у Инвентарну књигу и систематизују у музејску збирку, док нематеријално културно наслеђе означава праксе, приказе, изразе, вештине, као и инструменте, предмете, артефакте и културне просторе који су с њима повезани, које заједнице, групе и, у појединим случајевима, појединци, препознају као део свог културног наслеђа.

Основни циљ музеја је да обезбеди стручну и техничку заштиту музејске грађе, која подразумева превентивну конзервацију, конзервацију и рестаурацију, документацију и дигитализацију<sup>20</sup>. Музеј је дужан да музејске предмете учини доступним јавности кроз различите видове презентовања.

Како бисмо имали уједначен приступ у ревидирању система јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, одабрали смо исту категорију субјеката ревизије, односно музеје основане од стране Републике Србије (17 установа). Средства за обављање музејске делатности ових установа обезбеђује оснивач у буџету Републике Србије (Раздео 29 – министарство надлежно за културу, Глава 29.1 – Установе културе, Функција 820 – Услуге културе). Додатна средства се остварују из сопствених прихода: продајом производа и услуга, пружањем стручних услуга, донаторством, спонзорством, поклонима, оснивањем фондација и на други начин у складу са законом.

Надзор над радом музеја врши ресорно министарство за културу.

## 2. Опште информације о субјекту ревизије

*Оснивање установе.* Музеј науке и технике, Београд (у даљем тексту: Музеј) је основан 1989. године као пројекат (радна организација) Српске академије наука и уметности и других суоснивача са циљем да прикупља, штити, чува и користи културна добра из области науке и технике<sup>21</sup>. Музеј је уписан у Регистар установа културе. Седиште Музеја је у Београду, улица Скендер бегова, број 51.

Матични број Музеја је 07464487, порески идентификациони број је 101822990. Извршавање расхода и издатака Музеј врши кроз систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање. Подрачун који се води код Управе за трезор је 840-31460845-48

<sup>20</sup> члан 15 Закона о музејској делатности

<sup>21</sup> извор: <https://muzejnt.rs/istorijat-muzeja/>



(уплата пазара). Девизини подрачуни Музеја су: 840-90794-25, 840-2337830-29 и 840-2337831-26.

*Историјат*<sup>22</sup>. Музеј су 6. октобра 1989. године, Одлуком о оснивању радне организације за прикупљање, заштиту, чување и коришћење културних добара из области науке и технике, основали: Српска академија наука и уметности, РО „Генералекспорт“, Грађевинска радна организација „Дом“, СОУР „Енергопројект“, Хемијска индустрија „Жупа“, Пословна заједница Електродистрибуција Србије, Здружена електропривреда, СОУР „Иво Лола Рибар“, РО Лола Институт, Институт за нуклеарне науке „Борис Кидрич“, Институт „Михаило Пупин“, Институт за хемију, технологију и металургију и РО за водне путеве „Иван Милутиновић“. Под данашњим називом уписан је у регистар Окружног привредног суда у Београду, Решењем број ФИ 7035/89 од 19. децембра 1989. године. Република Србија је преузела права и обавезе суоснивача према Музеју од 1. јануара 1991. године, Одлуком Скупштине Републике Србије број: 417 од 28. децембра 1990. године и тиме постала тринаести суоснивач Музеја. Сви оснивачи су се својим одлукама донетим у 2003. години одрекли својих оснивачких права у корист Републике Србије, која је преузела оснивачка права осталих суоснивача и од 2003. године једино Република Србија врши оснивачка права и обавезе према Музеју у целости.

*Делатност*. Делатност субјекта ревизије прописана је одредбама Закона о музејској делатности<sup>23</sup> и уређена статутом.

Чланом 35 Закона о музејској делатности прописано је да се организација рада и координација рада музеја у Републици Србији обавља кроз послове Музејског савета Републике Србије и мрежу музеја коју чине централна установа, матични музеји, територијално надлежни музеји и други музеји из Евиденције музеја.

Према врсти музејске грађе и особености у вршењу музејске делатности у Републици Србији, Музеј представља матични музеј за науку, технику и технологију<sup>24</sup>. Област културне делатности Музеја је делатност заштите у области покретних културних добара<sup>25</sup>. Претежна делатност Музеја је делатност музеја, галерија и збирки (шифра делатности 91.02).

Статутом Музеја науке и технике, уређено је да је Музеј непрофитна јавна служба која обавља послове из делатности културе којом се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потребе грађана, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе<sup>26</sup>. Музеј прикупља, чува, обрађује, систематизује, истражује, презентује и документује културна добра из области историје науке, технике и технологије од значаја за Републику Србију<sup>27</sup>.

*Унутрашња организација установе*. Организација рада и управљање музејом уређује се актом о оснивању, статутом и другим општим актима, у складу са законом<sup>28</sup>. Органи музеја су: директор, управни одбор и надзорни одбор<sup>29</sup>. У јавном музеју се образује стручни савет, који разматра питања из програмске, односно стручне делатности и директору даје мишљења и препоруке у вези са стручним радом музеја, а уређује се статутом<sup>30</sup>. Послове у оквиру музејске делатности могу обављати лица с одговарајућим образовањем и положеним стручним испитом (музејски стручњаци)<sup>31</sup>.

<sup>22</sup> Извор: члан 3 Статута Музеја науке и технике-Београд, број: 64/1 од 15. марта 2017. године

<sup>23</sup> „Службени гласник РС“, бр. 35/2021 и 96/2021

<sup>24</sup> члан 44 Закона о музејској делатности

<sup>25</sup> податак из Регистра установа културе

<sup>26</sup> члан 5

<sup>27</sup> члан 17

<sup>28</sup> члан 48 Закона о музејској делатности

<sup>29</sup> члан 49 став 1 Закона о музејској делатности

<sup>30</sup> Члан 50 Закона о музејској делатности

<sup>31</sup> члан 51 Закона о музејској делатности



Радам Музеја руководи директор кога, на основу предлога Министарства културе по спроведеном јавном конкурс, именује Влада на период од четири године<sup>32</sup>. За свој рад директор одговара Влади и управном одбору. Одговорно лице за период на који се односи ревизија је именовано Решењем Владе о именовању вршиоца дужности директора Музеја науке и технике, 24 број: 119-9614/2021 од 21. октобра 2021. године, односно Решењем Владе о именовању директора Музеја науке и технике, 24 број: 119-182/2023 од 26. јануара 2023. године.

Управни одбор има пет чланова, а именује их Влада на период од четири године, при чему могу бити именовани највише два пута. Председника управног одбора именује Влада из реда чланова. Члан управног одбора из реда запослених, који мора да буде из реда носилаца основне, односно програмске делатности, именује се на предлог већине запослених<sup>33</sup>.

Надзорни одбор има три члана. Председника и чланове именује Влада, на период од четири године, а могу бити именовани највише два пута. Члан надзорног одбора из реда запослених именује се на предлог већине запослених<sup>34</sup>.

Стручни савет образује директор, а има пет чланова, који се именују из реда угледних стручњака из основне делатности Музеја, на период од четири године, и могу бити поново именовани<sup>35</sup>.

Чланом 51 Статута је уређено да директору у спровођењу послова утврђених програмом и планом рада, као и у пословима из његове надлежности, помаже Колегијум, који чине: директор, помоћници директора, секретар и руководиоци основних организационих јединица.

У периоду ревизије у примени су били: Акт о систематизацији (2015) и Акт о систематизацији (2023).

Актом о систематизацији (2015) у опису послова секретара је да води јавне набавке Музеја, а у опису посла координатора финансијских и рачуноводствених послова да израђује предлог годишњег финансијског плана, плана набавки, годишњег извештаја о пословању и финансијском пословању, док је у опису посла кустоса тематских изложби, кустоса сталних поставки и координатора музејске издавачке делатности да саветодавно учествују у поступцима јавних набавки у оквиру средстава која су одређена за тематске изложбе, односно сталну поставку, односно везано за средства намењена за издавачку делатност.

Актом о систематизацији (2023), који је у примени од 10. августа 2023. године, уређено је да је у опису послова музејског саветника – сталних поставки да саветодавно учествује у поступцима јавних набавки у оквиру средстава која су одређена за сталну поставку, док су описи послова у вези са јавним набавкама и набавкама из претходног акта о систематизацији, изостављени.

Акtima о систематизацији уређено је да се у Музеју обављају послови који представљају посебно подручје рада у оквиру основних организационих јединица – одељења:

- 1) Одељење заједничких послова, у коме се обављају послови секретаријата, финансија и рачуноводства и маркетинга и ПР,
- 2) Одељење комуникација, у коме се обављају послови: музејских програма и изложби издавачке делатности и библиотеке и читаонице, а од 2023. године и концерата и радионица и
- 3) Одељење заштите, у коме се обављају послови: документације, дигитализације, рестаурације и конзервације и истраживања и заштите музејског фонда.

<sup>32</sup> члан 22-24 Статута

<sup>33</sup> члан 35-37 Статута

<sup>34</sup> члан 42-44 Статута

<sup>35</sup> члан 49 Статута





У Музеју у 2022. години било је запослено 25 лица на неодређено и једно лице на одређено време. У 2023. години Музеј је имао 27 запослених на неодређено и два лица на одређено време.

*Начин финансирања рада установе.* Музеј је индиректни корисник буџетских средстава који је у надлежности министарства надлежног за културу (Министарства културе и информисања, односно Министарства културе<sup>36</sup>), Раздео 29, Глава 29.1 – Установе културе, Програм 1202 Унапређење система заштите културног наслеђа.

Статутом је уређено да се средства за обављање делатности и остваривање програма и пројеката обезбеђују: из буџета Републике Србије, из прихода остварених обављањем делатности, од накнада за услуге трећим лицима, продајом производа – публикација, сувенира, копија, репродукција, дописница и сл., из прихода остварених пословном сарадњом и изнајмљивањем опреме, донаторством, спонзорством, поклонима, легатима, завештањима, уступањем ауторских и других права и на друге начине, у складу са законом.

### 3. Организација послова јавних набавки

*Организација послова набавки у установи.* У периоду на који се односи ревизија, у примени су били правилници о организацији и систематизацији послова из 2015. године (укључујући акт о допунама из 2016. године) и из 2023. године.

Музеј је образложио<sup>37</sup> да нема организациону јединицу за спровођење јавних набавки, нити има лице које је сертифицирано за те послове. Додато је<sup>38</sup> да све послове ЈН обавља трочлана комисија коју чине начелник Одељења заштите, као председник и два члана секретаријата: руководиоца финансијско-рачуноводствених послова и секретар.

Актом о систематизацији (2015) уређено је да:

- секретар води јавне набавке Музеја;
- координатор финансијских и рачуноводствених послова израђује предлог годишњег финансијског плана, плана набавки, годишњег извештаја о пословању и финансијском пословању;
- кустос тематских изложби саветодавно учествује у поступцима јавних набавки у оквиру средстава која су одређена за тематске изложбе;
- кустос сталних поставки саветодавно учествује у поступцима јавних набавки у оквиру средстава која су одређена за сталну поставку;
- координатор музејске издавачке делатности саветодавно учествује у поступцима јавних набавки везано за средства намењена за издавачку делатност.

Актом о систематизацији (2023), који је у примени од 10. августа 2023. године, уређено је да је у опису послова музејског саветника – сталних поставки да саветодавно учествује у поступцима јавних набавки у оквиру средстава која су одређена за сталну поставку, док су описи послова у вези са јавним набавкама и набавкама из претходног акта о систематизацији, изостављени.

Правилником о ЈН, уређени су: начин планирања, спровођења поступка јавних набавки, извршење и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила,

<sup>36</sup> Закон о изменама и допунама Закона о министарствима, „Службени гласник РС“, број: 116/2022

<sup>37</sup> Изјава, број: 99/4 од 18. априла 2024. године

<sup>38</sup> Додатна појашњења Исказивање потреба у поступцима набавки, број: 121/5 од 27. августа 2024. године





обавезе и одговорности лица и одељења) и начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује<sup>39</sup>.

Чланом 2 истог интерног акта уређено је да у Музеју актом о систематизацији није предвиђено радно место стручног сарадника за јавне набавке, а да послове јавних набавки обавља комисија у складу са Законом. Послови ЈН су: планирање јавне набавке, спровођење поступка ЈН укључујући али не ограничавајући се на учешће у комисији за ЈН, израда конкурсне документације, израда аката у поступку ЈН, израда уговора о ЈН, праћење извршења ЈН и сви други послови који су повезани са поступком ЈН<sup>40</sup>.

План набавки, уређено је чланом 5 Правилника о ЈН, састоји се од јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује и мора бити усаглашен са буџетом – финансијским планом Музеја, а доноси их директор.

Критеријуми за планирање набавки су<sup>41</sup>: да ли је предмет набавке у функцији обављања делатности и у складу са планираним циљевима који су дефинисани у релевантним документима (прописи, стандарди, годишњи програми пословања, усвојене стратегије и акциони планови...); да ли техничке спецификације и количине одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама Музеја; да ли је процењена вредност набавке одговарајућа с обзиром на циљеве набавке, а имајући у виду техничке спецификације, неопходне количине и стање на тржишту (цена и остали услови набавке); да ли набавка има за последицу стварање додатних трошкова, колика је висина и каква је природа тих трошкова и да ли је као таква исплатива; да ли постоје друга могућа решења за задовољавање исте потребе и које су предности и недостаци тих решења у односу на постојеће; стање на залихама, односно праћење и анализа показатеља у вези са потрошњом добара (дневно, месечно, квартално, годишње и сл.); прикупљање и анализа постојећих информација и база података о добављачима и закљученим уговорима; праћење и поређење трошкова одржавања и коришћења постојеће опреме у односу на трошкове нове опреме, исплативост инвестиције, исплативост ремонта постојеће опреме и сл.; трошкови животног циклуса предмета ЈН (трошак набавке, трошкови употребе и одржавања, као и трошкови одлагања након употребе); ризици и трошкови у случају неспровођења поступка набавке, као и трошкови алтернативних решења.

Поступак планирања у Музеју почиње утврђивањем стварних потреба за предметима набавки које су неопходне за обављање редовних и програмских активности из делокруга и које су у складу са постављеним циљевима и плановима рада установе, као и критеријумима за планирање набавки<sup>42</sup>. Директор проверава исказане потребе и обједињује их на нивоу Музеја<sup>43</sup>. Служба рачуноводства и финансија разматра усаглашеност плана набавки са расположивим средствима из нацрта финансијског плана или нацртом буџета и о томе обавештава директора<sup>44</sup>. Након усклађивања финансијског плана са буџетом и његовог усвајања у складу са Законом о буџетском систему, директор доноси план ЈН<sup>45</sup>.

Музеј је интерним актом уредио<sup>46</sup> да одговорно лице или комисија коју је исто лице именовало врши квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, сачињавањем записника. Начин документовања количинског и вредносног праћења извршења закључених уговора није прецизиран.

План набавки и све његове касније измене и допуне објављују се на Порталу јавних набавки и на интернет страници Музеја у року од десет дана од дана доношења<sup>47</sup>.

<sup>39</sup> члан 1

<sup>40</sup> члан 3 Правилника о ЈН (Значење појмова)

<sup>41</sup> члан 6 Правилника о ЈН

<sup>42</sup> члан 7 Правилника о ЈН

<sup>43</sup> члан 14 Правилника о ЈН

<sup>44</sup> члан 14 Правилника о ЈН

<sup>45</sup> члан 15 Правилника о ЈН

<sup>46</sup> члан 44 и 45 Правилника о ЈН

<sup>47</sup> члан 16 Правилника о ЈН



Чланом 43 Правилника о ЈН уређено је да се одредбе Закона не примењују на набавке добара за даљу продају у продавници производа старих заната и у крчми Музеја и у другим случајевима предвиђеним Законом (став 1), као ни на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара (став 2).

Музеј је на Порталу ЈН објавио извештаје о набавкама за 2022. и 2023. годину.

#### 4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама и набавкама у 2022. и 2023. години

##### Јавне набавке

Музеј је донео План јавних набавки за 2022. годину и План јавних набавки за 2023. годину, који су усвојени одлуком в. д. директора (за 2022. годину), односно директора (за 2023. годину), а којима су планиране јавне набавке добара, услуга и радова.

У 2022. у 2023. години години Музеј је спровео по три поступка јавних набавки. У наставку дајемо кратак преглед информација о јавним набавкама које је спровео Музеј у посматраном периоду.

Табела број 1: Општи подаци о ЈН у 2022. и 2023. години

у динарима

Редни број	Опис	2022. година		2023. година	
		без измена		без измена	
1.	План ЈН				
2.	Планирани поступци ЈН	6		5	
3.	Спроведени поступци ЈН	3	50%	3	60%
4.	Процењена вредност ЈН (без ПДВ-а)	20.150.000		25.351.000	
5.	Укупан број пристиглих понуда	14		54	
6.	Просечан број пристиглих понуда*	1,40		1,02	
7.	Укупно уговорена вредност ЈН (без ПДВ-а)	18.255.807	91%	10.009.191	39%
8.	Разлика процењене вредности ЈН и уговорене вредности ЈН	1.894.193	9%	15.341.809	61%
9.	Укупно уговорена вредност ЈН (са ПДВ-ом)	21.614.369		11.654.546	
10.	Укупно реализована вредност закључених уговора (са ПДВ-ом)	9.854.335	46%	11.111.003	95%

\*Просечан број пристиглих понуда је израчунат на основу броја спроведених поступака/партија. У 2022. и 2023. години Музеј је у отвореном поступку ЈН доделио уговоре о откупу предмета (културна добра и потенцијална културна добра, односно културна добра, антиквитети и сл.), у којима је примљена по једна понуда. У поступку набавке добара – Противпожарни системи – јављачи пожара (2022. године) примљено је пет, у поступку набавке радова – Израда новог бунара за потребе система климатизације (2023. године) примљене су две понуде, а у поступцима набавке добара – Електрична енергија (у обе године) по једна понуда.

Укупно уговорена вредност ЈН у 2022. и 2023. години без ПДВ-а и са ПДВ-ом дата у Табели број 1 садржи вредност понуде за електричну енергију, која је у 2022. години готово четири пута већа од процењене вредности. Због наведеног укупно уговорена вредност износи 91% укупно процењене вредности, упркос чињеници да је Музеј спровео три од планираних шест поступака.

ЈН добара – Откуп предмета (културна добра и потенцијална културна добра) у 2022. години обликована је у осам партија. Музеј је у вези са ЈН добара – Откуп предмета и разних производа – културна добра, антиквитети и сл.) у 2023. години спровео два поступка, први обликован у 30, а други у 21 партију.

Процењена вредност ЈН у 2022. години је износила 20,15 милиона динара, а у 2023. години 25,35 милиона динара. Након спроведених поступака ЈН уговорена је набавка предмета



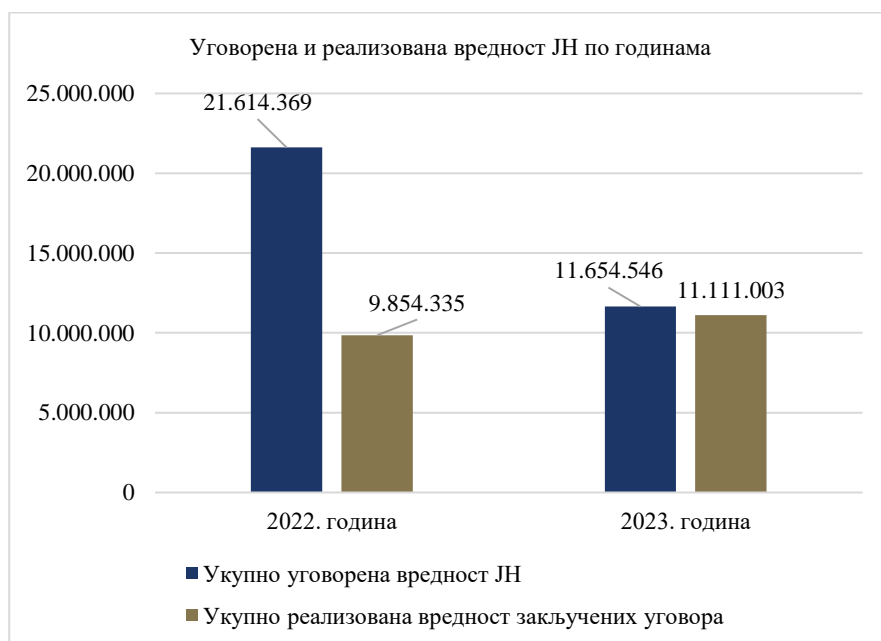
набавке у вредности од 21,6 милиона динара са ПДВ-ом у 2022. години, односно 11,65 милиона динара са ПДВ-ом у 2023. години.

Смањење вредности закључених уговора у 2023. години у односу на 2022. годину односи се на описани уговор о набавци електричне енергије закључен у 2022. години. Уговорене количине идентичне су у обе године.

Планом јавних набавки за 2022. годину, Музеј је предвидео шест поступака, од којих су спроведена три. Од планираних пет поступака у 2023. години, Музеј је спровео три (у вези са поступком набавке добара – Откуп предмета и разних производа – културна добра, антиквитети и сл. планиран је под редним бројем 0005, спроведена су два поступка, овде приказана јединствено).

Уговорену и реализовану вредност јавних набавки приказујемо на следећем графикону.

**Графикон број 2:** Преглед уговорене и реализоване вредности јавних набавки



Музеј је по поступцима ЈН спроведеним у 2022. години реализовао 46% уговорене вредности, а у 2023. години 95% уговорене вредности. Подаци о извршењу у 2022. години приказују, како је описано, извршење у односу на вредност понуде за електричну енергију (која је такође назначена у уговору, а знатно је изнад процењене вредности). Извршење у погледу уговорених количина износи 92,78%.

У наставку дајемо приказ реализације уговорене вредности у 2022. и 2023. години по предметима набавке.



Графикон број 3: Реализација ЈН спроведених у 2022. години



Графикон број 4: Реализација ЈН спроведених у 2023. години



У 2024. години, извршење уговора о набавци електричне енергије (који је додељен у поступку ЈН спроведеном у 2023. години) је у току.

Музеј није доставио податке о вредносном и количинском праћењу реализације уговора закључених у поступцима јавних набавки у 2022. и 2023. години.



## Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Музеј се изјаснио<sup>48</sup> да за 2022. и 2023. годину није донео планове набавки на које се Закон не примењује. Према изјашњењу Музеја у истом акту, „све набавке су вршене на основу Финансијских планова и по принципу наруџбеница.“

На описани начин, Музеј није поступао на начин уређен Правилником о ЈН, којим је уредио да се План набавки састоји од јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује и мора бити усаглашен са буџетом – финансијским планом Музеја<sup>49</sup>.

У Прилогу 2 и Прилогу 3 Извештаја приказани су поступци јавних набавки, односно набавки без примене ЗЈН које смо узорковали и ревидирали.

Откривене неправилности и несврсисходности у поступцима јавних набавки / набавки без примене ЗЈН засноване су на одредбама Закона о јавним набавкама, подзаконским и интерним актима из области јавних набавки, као критеријумима који су важили у периоду на који се ревизија односи и описане су у оквиру Закључка 1, односно Закључка 2 овог извештаја.

<sup>48</sup> Додатна појашњења, број: 121/4 од 27. августа 2024. године

<sup>49</sup> члан 5 Правилника о ЈН



#### IV Закључци

На основу анализе података и документације достављених од стране субјекта ревизије, као и обављених интервјуа, донели смо следеће закључке:

1. Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у поступку спровођења ЈН имао је пропусте код сачињавања документације о набавци, систем за праћење извршења уговора није успостављен на довољно ефикасан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка ЈН.

2. Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује, у свим спроведеним поступцима без примене Закона о јавним набавкама је омогућио конкуренцију, али је у 2022. и 2023. години предмете набавке прибављао и без обезбеђене конкуренције и једнаког положаја свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.

У наставку Извештаја наводимо закључке са одговарајућим налазима, које илуструјемо примерима.





**ЗАКЉУЧАК 1:** Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у поступку спровођења ЈН имао је пропусте код сачињавања документације о набавци, систем за праћење извршења уговора није успостављен на довољно ефикасан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка ЈН.

Циљ је био да утврдимо да ли је субјект ревизије планирао и спроводио поступке јавних набавки у складу са прописима и начелом ефикасности, као и да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима.

На основу постављеног циља, истражили смо да ли је субјект ревизије:

✓ интерним актом ближе уредио планирање јавних набавки, спровођење поступака набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама и да ли исто примењује у поступцима јавних набавки,

✓ одредио учеснике у планирању јавних набавки, да ли је адекватно спровео планирање јавних набавки, посебно у делу исказивања потреба за набавком, анализе тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, како би набавка била економична и ефикасна,

✓ спровео поступке јавних набавки у складу са прописима и начелом ефикасности, нарочито у делу сачињавања техничких спецификација предмета набавки и одређивања критеријума за избор привредног субјекта, а у циљу обезбеђивања најбољег односа цене и квалитета предмета набавке,

✓ пратио извршење уговора о јавним набавкама, односно да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима и понудом понуђача, као и под којим условима су вршене измене закључених уговора о јавним набавкама,

✓ извршавао расходе и издатке без спроведених поступака јавних набавки, а да за то нису постојали разлози за изузеће.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и прикупљених аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

**Налаз 1.1.** Музеј је интерним актом делимично уредио поступак планирања ЈН, али без обавезе документовања сваке појединачне фазе. Правилником о ЈН није уређен начин исказивања потреба за предметима набавки приликом израде Плана јавних набавки. Интерним актом уређен је начин истраживања тржишта у вези са израдом плана ЈН, као и да се подаци о спроведеном истраживању тржишта уносе у Предлог набавки, али исти није сачињаван. Правилником о ЈН уређено је и да добра, услуге и радове у јединствени поступак обједињује Носилац планирања (који истим актом није прецизиран). Због наведеног, може доћи до субјективног приступа и различито исказаних потреба, као и неадекватног документовања у погледу техничких спецификација, количина, јединичних цена, и сл. Обавеза истраживања тржишта непосредно пре покретања поступка ЈН није предвиђена интерним актом, што може узроковати да процењена вредност набавке не буде валидна у време покретања поступка. Поступак спровођења ЈН уређен је Правилником о ЈН, али без прецизирања обавезе да све активности које се спроводе морају бити документоване. Истим интерним актом уређено је да чланови комисије потписују изјаву којом потврђују да у предметној јавној набавци нису у сукобу интереса након доношења решења којим се иста комисија именује. Наведени члан није у складу са чланом 50 став 8 Закона о јавним набавкама којим је прописана обавеза да чланови комисије за ЈН потписују изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса након отварања



понуда или пријава. Иако је Правилником о ЈН уредио да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом, а да пријем предмета набавке врши одговорно лице или комисија коју је одговорно лице именовало, Музеј није прецизирао документ којим се одређује лице задужено за праћење реализације уговора, односно када је то одговорно лице, а када и којим актом се именује комисија. Садржина појединачних записника о квантитативном, односно квалитативном пријему такође није прецизирана, због чега их Музеј није сачињавао. Све описано је за последицу имало непотпуно поштовање одредаба интерног акта у поступку планирања, спровођења и праћења реализације закључених уговора, што је даље довело до неправилности и несврсисходности описаних у налазима овог извештаја. Интерна акта Музеја нису усклађена, зато што актом о систематизацији није успостављено одељење општих и финансијских послова коме, према одредбама Правилника о ЈН, корисници набавке достављају исказане потребе, док запослени у чијем опису послова су послови јавних набавки такође није прецизиран актом о систематизацији, а Правилником о ЈН је уређено да је то лице које спроводи поступак.

**Налаз 1.2.** Правилником о ЈН Музеј је уредио да процењена вредност ЈН мора да буде објективна, а одређује се у складу са техничким спецификацијама и количинама, као резултат претходног искуства и спроведеног истраживања тржишта. Музеј за поједине поступке (откуп предмета у 2022. и 2023. години) није доставио документацију која потврђује да је вршено исказивање стварних потреба приликом израде ПЈН, односно није доставио документацију која потврђује да је ПЈН заснован на претходно одређеним техничким спецификацијама и потребним количинама сваког предмета набавке појединачно, одређеним по спроведеним анализама. Узрок наведеног јесте непостојање обавезе документовања ових активности, иако је чланом 42 Правилника о ЈН уређена обавеза Музеја да евидентира све радње и акте током планирања, спровођења поступка и извршења јавне набавке. Иако је интерним актом уредио обавезу сачињавања Предлога набавки, Музеј ове предлоге није сачињавао, нити је документовао да је истраживање тржишта спроведено (достављањем података о потенцијалним понуђачима на тржишту, понуђеним ценама, доступности предмета набавке на тржишту у погледу тражених карактеристика/спецификација). Истраживање тржишта у обе године није документовано у вези са утврђивањем процењене вредности пре покретања поступка. Због свега описаног, процењена вредност планираних ЈН у 2022. и 2023. години није документована, односно не може се утврдити које јединичне цене су примењене на које техничке спецификације и количине. Музеј није вршио проверу валидности процењене вредности непосредно пре покретања сваког појединачног поступка ЈН. Све наведено је за последицу имало велика одступања вредности закључених уговора у односу на процењену вредност и набавке без спроведеног поступка ЈН, које су представљале целину са спроведеним поступком у 2022. години.

**Налаз 1.3.** Иако је Правилником о ЈН уредио да одлуке о спровођењу поступка ЈН, поред осталог, садрже податке о саставу комисије за ЈН, Музеј је комисију именовано додатним одлукама. Динамика спровођења поступка предвиђена ПЈН испоштована је у обе године, а рокови одређени у документацији о набавци у складу су са роковима прописаним ЗЈН. Међутим, обавештење о додели уговора о откупу предмета у поступку спроведеном у 2022. години није послато на објављивање у прописаном року од 30 дана од дана закључења уговора о ЈН, већ у априлу 2024. године. Музеј није документовано да је понуђаче на идентичан начин обавестио о техничкој спецификацији поступка спроведеног у 2022. години (Противпожарни системи – јављачи пожара), зато што пројекат у коме су техничке спецификације садржане није објављен на Порталу ЈН, а Музеј не поседује документацију да су понуђачи извршили увид у исти пројекат. Наведено ствара ризик да достављене понуде нису упоредиве. У току извршења уговора Музеј је одступио од пројекта који садржи техничку спецификацију, што може бити последица претходно наведеног. Иако је Правилником о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки, поред осталог, уређена и садржина обрасца структуре понуђене



цене, Музеј исту није сачињавао у појединим поступцима јер она није садржала све неопходне елементе за сачињавање и рангирање понуда, а то су појединачне ставке добара/услуга/радова, количине, јединичне цене и укупну вредност предметне набавке (Противпожарни системи – јављачи пожара у 2022. години, Израда новог бунара за потребе система климатизације у 2023. години), што је за последицу имало неупоредивост достављених понуда, као и да се достављене понуде не могу директно повезати са техничким спецификацијама израђених пројеката. Музеј је у поступцима спроведеним у 2022. и 2023. години одређивао основе за искључење, не и критеријуме за избор привредног субјекта.

**Налаз 1.4.** ЗЈН је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, а наручилац је обавезан да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Иако је Законом о ЈН прописано да уговор о ЈН, односно оквирни споразум мора да буде закључен у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом, Музеј је уговорима закљученим у 2022. и 2023. години (Откуп предмета), дефинисао краћи рок за плаћање од рока одређеног у понудама. Узрок наведеног може бити одсуство контролних активности. Иако је Правилником о ЈН делимично уредио начин праћења извршења закључених уговора, Музеј није поступао на начин уређен овим интерним актом и није сачињавао записнике који потврђују квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке, а, према изјашњењу, не поседује документацију која потврђује пријем предмета набавке. Узрок за наведено поступање може бити непостојање прецизираног начина документовања ових активности. Подаци о количинском и вредносном праћењу закључених уговора нису сачињавани, а поређење уговорених и набављених количина, као ни уговорених и фактурисаних јединичних цена није документовано. Музеј је приликом извршења уговора (ЈН Противпожарни системи – јављачи пожара у 2022. години) дозволио одступање од пројекта који је био основа техничке спецификације из конкурсне документације, а није документовао ни да је контролисао извршење уговора (ЈН Израда новог бунара за потребе система климатизације). За наведене поступке, добављачима је исплаћен износ од 9.112.800 динара иако се из достављене документације не може потврдити која добра су испоручена, који радови су изведени, као ни у којим количинама, а затим ни које јединичне цене су фактурисане. Наведене неправилности указују на то да Музеј није на довољно ефикасан начин успоставио систем праћења извршења уговора, што је довело до тога да се уговор о јавној набавци не извршава (2022. године), односно до ризика да уговор није извршаван (2023. године) у складу са условима у документацији о набавци и изабраном понудом. Музеј није на адекватан начин контролисао извршење уговора о јавним набавкама. У 2022. и 2023. години, у вези са набавком електричне енергије, Музеј је са Јавним предузећем „Електропривреда Србије“, Београд, односно са Акционарским друштвом „Електропривреда Србије“, Београд закључио три анекса уговора, због промена јединичних цена.

**Налаз 1.5.** Иако је био у обавези да предмете набавки прибавља на начин прописан Законом о јавним набавкама, Музеј је без спроведеног поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона, извршио набавке у укупном износу од 6.799.739 динара. Узрок оваквог поступања могло би бити недокументовано и неадекватно планирање јавних набавки и набавки без примене одредаба ЗЈН, као и непостојање контролних активности запослених које би правовремено указале на потенцијалне неправилности. Наведено поступање ствара ризик да је Музеј прибављо предмете набавке по неповољнијим условима и цени, имајући у виду да није спровео адекватан поступак ЈН. У 2022. години Музеј је расходе и издатке у износу од најмање 200.000 динара извршио без доказа да је предметна набавка извршена.



**Налаз 1.1. Музеј интерним актом није у потпуности уредио начин планирања јавних набавки, спровођења поступака јавних набавки и праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама јер није прецизирао начин документовања спроведених активности и радњи у свим фазама поступка набавке.**

Наручилац<sup>50</sup> је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавних набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, набавки друштвених и других посебних услуга, као и да га објави на својој интернет страници.

Правилником о ЈН Музеј је уредио систем јавних набавки, који обухвата<sup>51</sup>: начин планирања и спровођење поступка јавних набавки, извршење и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорности лица и одељења) и начин планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује.

Циљеви поступка ЈН уређени су чланом 19 истог интерног акта: целисходност и оправданост јавне набавке – прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета и потребних количина, за задовољавање стварних потреба наручиоца на ефикасан, економичан и ефективан начин; економично и ефикасно трошење јавних средстава – принцип „вредност за новац“, односно прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета по најповољнијој цени; ефективност (успешност) – степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и однос између планираних и остварених ефеката одређене набавке; транспарентно трошење јавних средстава; обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих понуђача у поступку јавне набавке; заштита животне средине и обезбеђивање енергетске ефикасности; благовремено и ефикасно спровођење поступка јавне набавке за потребе несметаног одвијања процеса рада наручиоца и благовременог задовољавања потреба осталих корисника.

### **(1) Планирање поступка ЈН**

Правилником о ЈН уређено је да корисници набавке до 15. децембра Одељењу општих и финансијских послова достављају исказане потребе са подацима о истраживању тржишта, где утврђују и исказују потребе за предметима јавних набавки, односно опис предмета, количину, процену вредности, оправданост јавне набавке, одређивање врсте поступка, процену приоритета јавне набавке<sup>52</sup>.

Стварне потребе за добрима, услугама и радовима које треба набавити у Музеју одређују се у складу са критеријумима за планирање набавки<sup>53</sup>.

Начин испитивања и истраживање тржишта и одређивање процењене вредности уређени су члановима 9 и 10 Правилника о ЈН, а детаљније су описани у Налазу 1.2. овог извештаја.

Чланом 11 истог интерног акта уређено је да се врста поступка одређује за сваки предмет набавке, у складу са укупном процењеном вредношћу предмета набавке и у складу са другим одредбама Закона (став 1); у складу са претходно дефинисаном врстом поступка, носилац планирања обједињује добра, услуге и радове у јединствени поступак, где год је то могуће, имајући у виду динамику потреба и плаћања (став 2).

<sup>50</sup> члан 49 став 2 и 3 ЗЈН

<sup>51</sup> члан 1 Правилника о ЈН

<sup>52</sup> члан 7

<sup>53</sup> члан 7 став 3 Правилника о ЈН





Музеј одређује период на који се уговор о ЈН закључује, у складу са важећим прописима и реалним потребама наручиоца, начелом економичности и ефикасности, а као резултат истраживања тржишта сваког предмета набавке<sup>54</sup>. Динамика покретања поступака набавки одређује се у складу са претходно дефинисаним оквирним датумима закључења и извршења уговора, а имајући у виду врсту поступка јавне набавке који се спроводи за сваки предмет набавке, објективне рокове за припрему и достављање понуда, као и прописане рокове за захтев за заштиту права<sup>55</sup>.

Надзор над извршењем плана јавних набавки врши овлашћено лице – директор Музеја у складу са Законом<sup>56</sup>.

Обавеза и начин документовања активности предвиђених Правилником о ЈН у свим фазама од исказивања потреба до сачињавања плана јавних набавки није прецизирана.

Такође, иако су Правилником о ЈН уређене активности у вези са планирањем ЈН, односно израдом плана јавних набавки, истим интерним актом није прецизирана обавеза ни начин документовања спроведених активности приликом истраживања тржишта а пре сачињавања Плана јавних набавки. Нису уређене ни неопходне активности и начин документовања истраживања тржишта непосредно пре покретања поступка ЈН како би се потврдило да је процењена вредност валидна у време покретања поступка.

Музеј интерним актом није уредио поступак утврђивања и исказивања потреба, а нарочито у погледу количина и описа техничких спецификација предмета набавке – учеснике, рокове и документацију коју је потребно прикупити и сачинити у вези са исказаним потребама приликом израде ПЈН. Није уређен начин на који процес планирања започиње, акт, форма, период у коме се доноси, нити обавезни елементи, као ни ко цео поступак покреће, како приликом израде ПЈН, тако ни пре покретања поступка ЈН. Иако је истраживање тржишта у вези са израдом плана ЈН прецизирано, није уређен начин документовања да је ова активност спроведена (не постоји обавеза документовања података исказаних у Предлогу набавки, кога такође, Музеј не сачињава иако је прецизиран<sup>57</sup>). Обавеза истраживања тржишта непосредно пре покретања поступка ЈН није уређена и није прецизиран начин документовања ове активности, а нису одређена ни лица која треба да је спроведу. Због свега наведеног, Музеј је интерним актом делимично уредио начин утврђивања процењене вредности, док начин њеног документовања није прецизиран.

Чланом 15 Правилника о ЈН уређено је да директор Музеја доноси годишњи план јавних набавки након усклађивања финансијског плана са буџетом и његовог усвајања у складу са Законом о буџетском систему, а објављује се на Порталу јавних набавки и интернет страници Музеја у року од десет дана од дана доношења.

Музеј је на својој интернет страници објавио Правилник о ЈН којим је уредио наведену област.

Како интерним актом није предвидео начин документовања свих спроведених активности приликом планирања поступка ЈН, може доћи до изостанка неке од ових активности, што даље може бити од утицаја и на ефикасност спроведених поступака. Откривене неправилности у вези са наведеним описане су у Налазу 1.2. овог извештаја.

<sup>54</sup> члан 12 Правилника о ЈН

<sup>55</sup> члан 13 Правилника о ЈН

<sup>56</sup> члан 18 Правилника о ЈН

<sup>57</sup> Додатна појашњења, број: 121/9 од 5. септембра 2024. године



## (2) Спровођење поступка ЈН

Спровођење поступка ЈН уређено је члановима 25-38 Правилника о ЈН, а детаљније је описано у Налазу 1.3. овог извештаја.

Конкурсну документацију припрема комисија, односно лице запослено на пословима ЈН, на начин утврђен Законом и подзаконским актима који уређују област јавних набавки, тако да понуђачи на основу исте могу да припреме прихватљиву и одговарајућу понуду<sup>58</sup>. Конкурсна документација мора да садржи елементе прописане подзаконским актом којим су уређени обавезни елементи конкурсне документације у поступцима јавних набавки<sup>59</sup>. Комисија је дужна да, у складу са Законом, подзаконским актима, одлуком о покретању поступка и решењем којим је образована, спроведе све радње потребне за реализацију јавне набавке<sup>60</sup>.

Чланом 27 став 6 Правилника о ЈН уређено је да након доношења решења, чланови комисије потписују изјаву којом потврђују да у предметној јавној набавци нису у сукобу интереса. Наведени члан није у складу са чланом 50 став 8 Закона о јавним набавкама којим је прописана обавеза да чланови комисије за ЈН потписују изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса након отварања понуда или пријава. Истим интерним актом није прецизирано да и заменици чланова комисије потписују изјаву о одсуству сукоба интереса, што може бити разлог да су у свим спроведеним поступцима изјаву потписивали председник и чланови, али не и њихови заменици.

Музеј се изјаснио<sup>61</sup> да је у питању пропуст и технички недостатак, „јер изјава о сукобу интереса јесте била потписана од стране чланова комисије и иста је генерисана на Порталу у процедури која је стандардна, јер без тог акта није могуће урадити процес оцене понуда, међутим технички пропуст је у томе што смо тај акт заводили везано за документацију која је претходно сачињавана, тј. за одлуку о покретању и решење о формирању комисије које су биле донете раније.“

У поступку ревизије, код узоркованих поступака јавних набавки, утврдили смо да субјект ревизије не примењује интерни акт којим је ближе уредио област ЈН, нарочито у делу који се односи на именовање комисије за јавну набавку, што је описано у Налазу 1.3. овог извештаја.

## (3) Праћење извршења уговора о ЈН

Уговор о јавној набавци извршава се у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом<sup>62</sup>, а квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова врши одговорно лице или комисија коју је исто лице именovalo<sup>63</sup>.

Иако је интерним актом уредио да лица која врше квантитативни и квалитативни пријем предмета набавке сачињавају записник о квантитативном пријему и записник о квалитативном пријему и да исти потписује и друга уговорна страна, Музеј у поступку ревизије није доставио наведене записнике предвиђене интерним актом.

Према наведеном, иако је на претходно описани начин делимично уредио праћење извршења уговора, Музеј интерним актом није уредио начин документовања ових активности.

У поступку ревизије утврдили смо да субјект ревизије не примењује интерни акт којим је ближе уредио област ЈН, нарочито у вези са одредбом којом је одређено одговорно лице Музеја

<sup>58</sup> члан 30 Правилника о ЈН

<sup>59</sup> члан 30 став 2 Правилника о ЈН

<sup>60</sup> члан 30 став 4 Правилника о ЈН

<sup>61</sup> Додатна појашњења, број: 121/9 од 5. септембра 2024. године

<sup>62</sup> члан 39 став 1 Правилника о ЈН

<sup>63</sup> члан 44 Правилника о ЈН



да врши пријем предмета набавке у случају да за исто није именована комисија (према изјашњењу Музеја<sup>64</sup>, пријем предмета набавке врши један запослени, али исто није документовано).

Због свега наведеног, Музеј је имао пропусте у праћењу извршења закључених уговора, што је детаљније описано код Налаза 1.4.

Као што је описано, Правилником о ЈН уређено је да корисници набавке исказане потребе достављају одељењу општих и финансијских послова. Истим интерним актом ово одељење је дефинисано као служба у оквиру које се у складу са Правилником о систематизацији радних места обављају послови који се односе на планирање прихода и расхода, планирање и спровођење поступка јавних набавки за потребе Музеја, извршење финансијског плана установе.

Актом о систематизацији (2015) и Актом о систематизацији (2023) успостављена су: Одељење заједничких послова, Одељење комуникација и Одељење заштите, али не и одељење општих и финансијских послова.

Ставом 2 члана 11 Правилника о ЈН Музеј је уредио да, у складу са претходно дефинисаном врстом поступка, носилац планирања обједињује добра, услуге и радове у јединствени поступак, где год је то могуће, имајући у виду динамику потреба и плаћања.

Правилником о ЈН носилац планирања није прецизиран.

На питање чиме је одређен носилац планирања предвиђен Правилником о ЈН, односно ко је у 2022. и 2023. години вршио описано обједињавање, Музеј се изјаснио<sup>65</sup> да „нема лице које има у опису послова рад на јавним набавкама, сходно чему оваква особа не постоји у нашој установи.“

Чланом 28 Правилника о ЈН уређено је и да ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара, Музеј није дужан да именује комисију за ЈН, у ком случају поступак ЈН спроводи запослени у чијем опису послова су послови јавних набавки.

Актом о систематизацији (2023) није предвиђено радно место у чијем су опису послова поменути послови јавних набавки.

Због свега описаног, није јасно коме у организационом смислу корисници набавке треба да достављају исказане потребе, чија је затим обавеза да обједини предмете набавке пре сачињавања ПЈН, као ни ко би било лице које је потребно именовати за спровођење поступка, уколико не би била именована комисија.

Детаљнији описи појединачних фаза јавних набавки уређених донетим интерним актом садржани су Налазима овог извештаја. Начин и обавеза документовања да су активности предвиђене овим актом спроведене нису уређени, што је за последицу имало неправилности описане у Налазима.

<sup>64</sup> Додатна појашњења, број: 121/8 од 4. септембра 2024. године

<sup>65</sup> Додатна појашњења, број: 121/9 од 5. септембра 2024. године





**Налаз 1.2. У фази планирања набавки, Музеј за поједине поступке није на адекватан начин исказивао потребе за набавкама и није документовао истраживање тржишта ни начин утврђивања процењене вредности набавке код свих поступака ЈН.**

Законом о јавним набавкама је прописана обавеза наручиоца да приликом планирања набавки и сачињавања плана набавки јасно утврди стварне потребе и изврши истраживање и испитивање тржишта ради прикупљања свих потребних информација за утврђивање процењене вредности и да документује све радње приликом планирања, спровођења и извршења јавних набавки.

У наставку Извештаја детаљније описујемо планирање јавних набавки које обухвата исказивање потреба, истраживање тржишта, утврђивање процењене вредности, као и сачињавање плана ЈН.

### **(1) Исказивање потреба за набавком**

Исказивање потреба за набавком је кључна фаза у поступку планирања набавке којој треба посветити посебну пажњу.

Наручилац је дужан да набавља добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних средстава<sup>66</sup>.

Чланом 7 став 2 Правилника о ЈН уређено је да поступак планирања у Музеју почиње утврђивањем стварних потреба за предметима набавки, које су неопходне за обављање редовних и програмских активности из делокруга и које су у складу са постављеним циљевима и плановима рада установе.

Корисници набавке, предвиђено је истим интерним актом, до 15. децембра достављају Одељењу општих и финансијских послова исказане потребе са подацима о истраживању тржишта, где утврђују и исказују потребе за предметима јавних набавки, односно опис предмета, количину, процену вредности, оправданост јавне набавке, одређивање врсте поступка, процену приоритета јавне набавке.

Истим интерним актом<sup>67</sup> уређено је да се у Предлогу набавки одређује предмет набавке и прилажу се техничке спецификације, којима се предмет набавке одређује у складу са Законом и критеријумима за планирање набавки, тако да се предмет набавке опише на једноставан, јасан, објективан, разумљив и логично структуриран начин, односно користећи шифре и ознаке из Општег речника набавки.

У поступку ревизије, Музеј није доставио документацију која се односи на исказивање потреба за набавком.

Музеј се изјаснио<sup>68</sup> да „нема посебну организациону јединицу која се бави поступком јавних набавки, нити има лиценцирано лице за поступке јавних набавки.“ У наставку истог акта Музеј је назначио да све послове јавних набавки обавља трочлана комисија састављена од начелника Одељења заштите као председника и два члана секретаријата – руководиоца финансијско-рачуноводствених послова и секретара. Додато је: „Исказивање потреба, истраживање тржишта и утврђивање процењене вредности јавне набавке се врше у координацији са одређеним запосленим који поседују одређено знање везано за предмет јавне набавке након чега се касније и саставља конкурсна документација.“

<sup>66</sup> члан 6 ЗЈН „Службени гласник РС“, број: 91/2019

<sup>67</sup> у члану 8

<sup>68</sup> Додатна појашњења Исказивање потреба у поступцима набавки, број: 121/5 од 27. августа 2024. године



Према изјашњењу<sup>69</sup>, Музеј не поседује документацију која би потврдила исказане стварне потребе за сваку набавку појединачно, предлоге набавки са сачињеним техничким спецификацијама, документацију која за сваку планирану набавку потврђује спроведено истраживање тржишта, нити документацију која потврђује процењену вредност сваког планираног поступка. У наставку истог акта додато је да Музеј поседује документацију „Захтев за покретањем поступка јавне набавке/набавке на коју се Закон не примењује“.

Наведени захтеви нису предвиђени Правилником о ЈН. Такође, из достављене документације (откуп предмета у 2022. и 2023. години) утврђено је да су наведени захтеви донети после доношења планова ЈН, због чега не представљају документ о исказаним потребама.

Чланом 42 Правилника о ЈН уређена је обавеза Музеја да евидентира све радње и акте током планирања, спровођења поступка и извршења јавне набавке.

Музеј је Правилником о ЈН делимично уредио поступак утврђивања стварних потреба, без прецизирања обавезе документовања свих фаза процеса планирања. Даље, како носилац планирања није прецизиран интерним актом, а према истом он обједињује добра, услуге и радове у јединствени поступак имајући у виду динамику потреба и плаћања, није прецизирано ни ко је у организационом смислу задужен да спроведе наведену активност, као ни обавеза и начин документовања да је иста спроведена.

Наведено може бити разлог непоступања у складу са донетим интерним актом приликом израде ПЈН.

Количине добара за **Противпожарне системе – јављаче пожара (2022. године)** су исказане на основу Пројекта за извођење система аутоматске дојаве пожара Музеја науке и технике, из децембра 2019. године, који садржи предмер и предрачун, а кога је сачинио дипломирани инжењер електротехнике.

У вези са количинама за набавку радова на **Израду новог бунара за потребе система климатизације (2023. године)**, Музеј је доставио Пројекат примењених хидрогеолошких истраживања за потребе вишенаменског коришћења Музеја науке и технике у Београду, из марта 2022. године, који садржи Предмер и предрачун трошкова извођења радова и кога је сачинио дипломирани инжењер геологије.

Количине из техничких спецификација ЈН **електричне енергије за 2022. и 2023. годину** идентичне су количинама из техничке спецификације поступка спроведеног у 2021. години.

У вези са планираним поступцима набавке **откупа предмета у 2022. и 2023. години** Музеј није доставио документацију која се односи на исказивање потреба од стране запослених пре израде ПЈН.

Музеј се изјаснио<sup>70</sup> да је за откуп предмета, према захтевима кустоса одређене збирке, у обједињеном списку сачинио начелник Одељења заштите. Документација која би потврдила наводе Музеја није достављена, зато што су у 2022. и 2023. години захтеви за покретање поступка јавне набавке сачињени пре покретања поступка, а после доношења планова јавних набавки.

Није достављена документација која потврђује потребе за предметима јавних набавки, односно опис предмета, оправданост јавне набавке, одређивање врсте поступка, процену

<sup>69</sup> Додатна појашњења, број: 121/9 од 5. септембра 2024. године

<sup>70</sup> Додатна појашњења Исказивање потреба у поступцима набавки, број: 121/5 од 27. августа 2024. године



приоритета јавне набавке. Музеј ни за један од поступака предвиђених плановима ЈН за 2022. и 2023. годину није сачињавао Предлог набавки.

Потребе за набавком добара, услуга и радова Музеј је исказао на основу сачињеног програма рада и финансијског плана за 2022. односно 2023. годину.

## (2) Испитивање и истраживање тржишта

Истраживање тржишта је процес који се спроводи у фази планирања поступка набавке ради прикупљања информација о одређеним добрима и услугама који су заступљени на тржишту и броју и структури потенцијалних понуђача<sup>71</sup>. Наручилац може да спроведе истраживање тржишта ради припреме поступка јавне набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтевима у вези са набавком. Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања јавне набавке, па би стога и спроведено истраживање тржишта предмета набавке требало документовати у писаној форми.

Наручилац мора да спроведе истраживање тржишта како би објективно утврдио процењену вредност предмета јавне набавке<sup>72</sup>. Такође, пре спровођења поступка јавне набавке наручилац може да спроведе истраживање тржишта ради припреме поступка јавне набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтевима у вези са набавком<sup>73</sup>.

Чланом 9 став 1 Правилника о ЈН уређено је да корисници набавке испитују и истражују тржиште сваког појединачног предмета набавке, тако што: испитују степен развијености тржишта, упоређују цене више потенцијалних понуђача, прате квалитет, период гаранције, начин и трошкове одржавања, рокове испоруке, постојеће прописе и стандарде, могућности на тржишту за задовољење потреба Музеја на другачији начин, да ли постоје неке специфичности код понуђача, да ли понуђачи морају имати посебне дозволе надлежних органа за обављање делатности која је предмет набавке и сл.

Ставом 2 истог члана уређено је да се испитивање и истраживање тржишта врши на неки од следећих начина: испитивањем претходних искустава у набавци овог предмета набавке (постојеће информације и базе података о добављачима и уговорима); истраживањем путем интернета (ценовници понуђача, Портал јавних набавки, сајтови других наручилаца, сајтови надлежних институција за објаву релевантних информација о тржишним кретањима...); испитивање искустава других наручилаца; примарно сакупљање података (анкете, упитници...); на други пригодан начин, имајући у виду сваки предмет набавке појединачно.

Подаци о спроведеном истраживању тржишта уносе се у Предлог набавки (став 3 истог члана).

Музеј се изјаснио<sup>74</sup> да не поседује документацију о горенаведеном.

Иако је чланом 9 Правилника о ЈН уређен начин истраживања тржишта, као и сачињавање Предлога набавки који садржи податке о спроведеном истраживању тржишта, Музеј исте није сачињавао.

Наведено је могло утицати да се не оствари већа ефикасност у спровођењу поступка ЈН, обезбеђивање веће конкуренције у поступцима ЈН и економичности набавке.

Истраживање тржишта после сачињавања ПЈН а пре покретања поступка ЈН спроведених у 2022. и 2023. години такође није документовано.

<sup>71</sup> Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Обезбеђивање конкуренције у поступку централизоване јавне набавке

<sup>72</sup> члан 29 ЗЈН

<sup>73</sup> члан 89 ЗЈН

<sup>74</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/9 од 5. септембра 2024. године



Иако је у спроведеним поступцима набавки Противпожарних система – јављача пожара (2022. године) било пет примљених понуда, а Израде новог бунара за потребе система климатизације (2023. године) две примљене понуде, у сваком од ових поступака појединачно понуде су међусобно неупоредиве зато што обрасци структуре цена нису сачињени, а оцена је вршена поређењем укупних вредности понуда. На наведено је, поред осталог, могло указати правовремено истраживање тржишта.

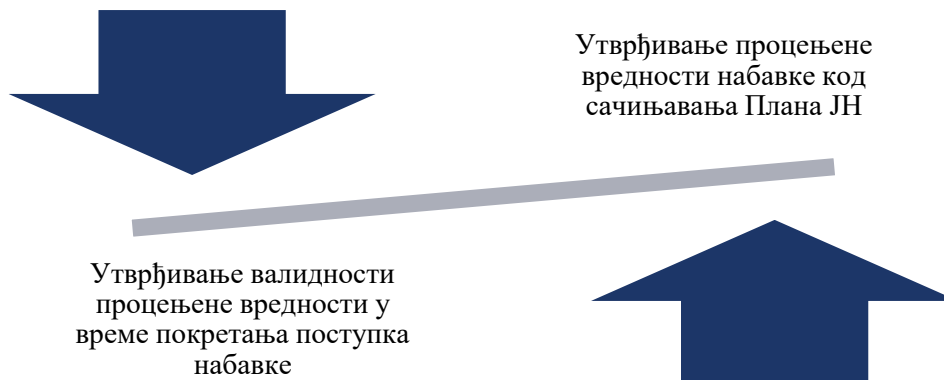
### (3) Утврђивање процењене вредности набавке

Процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка<sup>75</sup>.

Процењену вредност набавке би требало одредити кроз истраживање тржишта и прикупљањем података о јединичним ценама које одговарају траженом квалитету и које се примењују на планирану количину предмета набавке. Прикупљени подаци користе се за калкулацију – утврђивање процењене вредности набавке. Вредност укупне набавке се рачуна на основу прибављених цена и количина које се набављају. Такође, при утврђивању процењене вредности набавке треба узети у обзир очекивану инфлацију (за све набавке), промену курса динара у односу на евро или другу валуту када се набављају добра/услуге/радови из иностранства<sup>76</sup>.

Процењена вредност набавке се према одредбама Закона о јавним набавкама утврђује два пута, како је приказано на следећој слици:

Слика број 3: Утврђивање процењене вредности набавке



#### 1) Утврђивање ПВ приликом сачињавања ПЈН

Чланом 10 став 1 Правилника о ЈН Музеј је уредио да процењена вредност ЈН мора да буде објективна, а одређује се у складу са техничким спецификацијама утврђеног предмета набавке и утврђеним количинама, као резултат претходног искуства у набавци конкретне предмета набавке и спроведеног истраживања тржишта. Истим чланом даље је уређено да процењена вредност обухвата укупни плативи износ понуђачу и мора обухватати све зависне трошкове набавке, попут трошкова транспорта, додатних услуга, царина и других дажбина које могу утицати на реализацију предмета набавке и друго (став 2). Одређивање процењене вредности предмета не може да се врши на начин који има за циљ избегавање примене Закона

<sup>75</sup> члан 29 ЗЈН

<sup>76</sup> Пример добре праксе, инструкције и додатна појашњења утврђивања процењене вредности набавке и истраживање тржишта једног КЈС



нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки (став 3). Предмет ЈН одређује се на начин да представља техничку, технолошку, функционалну и другу објективно одредиву целину (став 4).

Правилник о ЈН чланом 14 уређује да: начелници одељења у предвиђеном року директору достављају потребе и описе предмета набавки, количине, процену вредности набавке, као и образложења која су од значаја за оцену (став 1); директор проверава исказане потребе (врши формалну, рачунску и логичку контролу предложених предмета, количина, процењене вредности, приоритета набавки као и осталих података и предлаже њихове исправке) и обједињује потребе на нивоу целог наручиоца (став 2); служба рачуноводства и финансија разматра усаглашеност плана набавки са расположивим средствима (став 3).

Одговорно лице – директор доноси годишњи план јавних набавки након усклађивања финансијског плана са буџетом и његовог усвајања у складу са Законом о буџетском систему<sup>77</sup>.

Музеј се, у вези са применом одредаба члана 14 Правилника о ЈН, изјаснио<sup>78</sup> да „не поседује такву документацију, јер такве провере нису вршене.“

Као што је описано, Музеј за поједине планиране јавне набавке (откуп предмета у 2022. и 2023. години) није доставио документацију која потврђује исказане потребе, док спроведено истраживање тржишта није документовано ни за један од планираних поступака.

Процењена вредност **Противпожарних система – јављача пожара (2022. године)** предвиђена Планом јавних набавки за 2022. годину износила је 4.500.000 динара, иако је према техничкој спецификацији и примењеним јединичним ценама у сачињеном Пројекту за извођење система аутоматске дојаве пожара Музеја науке и технике, из децембра 2019. године дата у износу од 3.761.764 динара без ПДВ-а, односно 4.514.116 динара са ПДВ-ом. Иако је у овом периоду могло доћи до значајне флукуације цена, истраживање тржишта није спроведено, као што је описано.

Процењена вредност набавке **радова – Израда новог бунара за потребе система климатизације** предвиђена Планом јавних набавки за 2023. годину износила је 6.026.000 динара, док је процењена вредност предвиђена Пројектом примењених хидрогеолошких истраживања за потребе вишенаменског коришћења Музеја науке и технике у Београду, из марта 2022. године, износила 4.422.000 динара. Наведено такође може бити последица изостанка истраживања тржишта пре израде ПЈН.

Због свега описаног, за већину планираних јавних набавки се не може утврдити на који начин су одређене процењене вредности, осим имајући у виду опредељена средства (изузев за Откуп предмета у 2022. години, односно за Израду новог бунара за потребе система климатизације у 2023. години). Планиране количине (осим за набавку добара – Противпожарни системи – јављачи пожара 2022. године и радова – Израда новог бунара за потребе система климатизације 2023. године) и јединичне цене (за све поступке) у планираним поступцима нису документоване. Поред наведеног, није достављена ни друга документација на основу које се може утврдити да је за предметне набавке прикупљено довољно информација о потенцијалним понуђачима на тржишту, ценама, доступности предмета набавке на тржишту у погледу тражених карактеристика/спецификација, као и о томе да ли се потреба за датим предметом набавке може задовољити на други начин.

<sup>77</sup> члан 15 став 1 Правилника о ЈН

<sup>78</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/9 од 5. септембра 2024. године



Како за набавке спроведене у 2022. и 2023. години нису достављена документа о истраживању тржишта која потврђују процењене вредности набавки, не може се са сигурношћу тврдити да ли је исто и обављено у потпуности и на прописани начин.

Музеј је у 2022. години планирао шест поступака, укупно процењене вредности од 20.150.000 динара, од којих су спроведена три поступка укупно процењене вредности од 10.600.000 динара (52,60%). Од планираних пет поступака у 2023. години укупно процењене вредности од 25.351.000 динара, спроведено је три поступка укупно процењене вредности од 14.051.000 (55,43%).

У 2022. години нису спроведени поступци укупне процењене вредности од 9.550.000 динара, односно 47,39% (Опрема за изложбу, Опрема за културу-конзерваторско-рестаураторску радионицу, Пројекат санације подрумске етажe), док у 2023. години нису спроведени поступци укупно процењене вредности од 11.300.000 динара, односно 44,57% (Израда идејног решења ИДР за потребе добијања локацијских услова за подрум и израда пројеката за грађевинску дозволу ПДГ и Разна техничка опрема за канцеларије, радионице и сл.).

Музеј се изјаснио<sup>79</sup> да поступци нису спроведени зато што Музеј није добио сагласност Министарства финансија за преузимање обавеза.

## **2) Одређивање процењене вредности предмета јавне набавке пре покретања поступка**

Иако је Правилником о ЈН уређено да процењена вредност ЈН мора да буде објективна, истим интерним актом Музеј није утврдио обавезу да процењена вредност јавне набавке одражава реалну вредност саме набавке и да буде валидна у време покретања поступка. Последишно, нису предвиђене ни активности, лица одговорна за њихово спровођење и начин документовања који би прецизирали обезбеђивање истог.

Музеј није вршио проверу валидности процењене вредности пре покретања поступка ЈН, како је прописано ЗЈН, због чега се не може потврдити да је процењена вредност набавки била валидна у време покретања поступка. Музеј није уредио начин утврђивања процењене вредности предмета набавке.

У Табели број 2 дат је упоредни преглед процењене вредности, уговорене вредности и извршења уговора.

<sup>79</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/10 од 9. септембра 2024. годину





**Табела број 2.** Упоредни преглед процењене вредности, уговорене вредности и извршења уговора о ЈН по поступцима спроведеним у 2022. и 2023. години у динарима

Редни број	План јавних набавки		Одлука о покретању поступка ЈН			Уговорена вредност/Вредност понуде		Извршење уговора	Процент уговорене вредности без ПДВ-а у односу на ПВ	Процент извршења у односу на угов. вредн.са ПДВ-ом	Наомена
	Опис јавне набавке	Процењена вредност	Број	Датум	Процењена вредност	без ПДВ-а	са ПДВ-ом/ укупно уговорена цена				
2022. година											
1.	Откуп предмета (културна добра и потенцијална културна добра) – Партије 1, 2, 3, 4	2.000.000	3/5	16.11.2022.	2.000.000	825.000	825.000	825.000	73,00	100,00	
	Откуп предмета (културна добра и потенцијална културна добра) – Партије 5, 6, 7, 8					635.000	635.000	635.000		100,00	
2.	Опрема за изложбу	2.770.000	није спроведен поступак								
3.	Опрема за културу – конзерваторско-рестаураторску радионицу	1.780.000	није спроведен поступак								
4.	Противпожарни системи – јављачи пожара	4.500.000	3/1	19.09.2022.	4.500.000	2.899.000	3.478.800	3.478.800	64,42	100,00	
5.	Пројекат санације подрумске етаже	5.000.000	није спроведен поступак								
6.	Електрична енергија	4.100.000	3/2	21.09.2022.	4.100.000	13.896.307	16.675.569	4.915.535	338,93	29,48	Уговорена вредност је дата у вредности понуде.
2023. година											
1.	Израда новог бунара за потребе система климатизације	6.026.000	3/1	08.09.2023.	6.026.000	4.695.000	5.634.000	5.634.000	77,91	100,00	
2.	Израда идејног решења ИДР за потребе добијања локацијских услова за подрум и израда пројеката за грађевинску дозволу ПДГ	5.000.000	није спроведен поступак								
3.	Разна техничка опрема за канцеларије, радионице и сл.	6.300.000	није спроведен поступак								
4.	Електрична енергија	6.025.000	3/6	14.11.2023.	6.025.000	3.532.121	4.238.546	3.695.003	77,91	87,18	Уговорена вредност је дата у вредности понуде, која је наведена и у закљученом уговору. У обрасцу структуре понуђене цене дата је иста количина као и претходне године (214.980 kWh). Извршење уговора је у току у септембру 2024. године. Закључно са рачуном за јул 2024. године, фактурисано је 133.450 kWh (62,07% уговорених количина).



Редни број	План јавних набавки		Одлука о покретању поступка ЈН			Уговорена вредност/Вредност понуде		Извршење уговора	Процент уговорене вредности без ПДВ-а у односу на ПВ	Процент извршења у односу на угов. вредн.са ПДВ-ом	Наомена	
	Опис јавне набавке	Процењена вредност	Број	Датум	Процењена вредност	без ПДВ-а	са ПДВ-ом/ укупно уговорена цена					
5.	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 1 – Партије 1, 2, 3	2.000.000	3/2	11.09.2023.	156.000	156.000	156.000	156.000	56,70	100,00	Укупно уговорена вредност без ПДВ-а износи 1.134.000 динара, што чини 56,70 % укупне ПВ из Одлуке	
	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 1– Партије 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26				916.000	916.000	916.000	916.000		100,00		
	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 1– Партије 27, 28				14.000	14.000	14.000	14.000		100,00		
	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 1– Партија 29				35.000	35.000	35.000	35.000		100,00		
	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 1– Партија 30				13.000	13.000	13.000	13.000		100,00		
	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 2 – Партије 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14		3/5	07.11.2023.	510.000	510.000	510.000	510.000	99,69	100,00		Укупно уговорена вредност без ПДВ-а износи 648.000 динара, што чини 99,69 % укупне ПВ из Одлуке
	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 2 – Партија 15				76.000	76.000	76.000	76.000		100,00		
	Откуп предмета и различитих производа — културна добра, антиквитети и сл. – 2 – Партије 16, 17, 18, 19, 20, 21				62.000	62.000	62.000	62.000		100,00		



**Противпожарни системи – јављачи пожара (2022. године)** – вредност дата у Предмери и предрачуна који је саставни део пројекта израђеног у децембру 2019. године износила је 3.761.764 динара без ПДВ-а. Процењена вредност ове набавке је износила 4.500.000 динара, а вредност уговора је износила 2.899.000 динара без ПДВ-а (64,42% процењене вредности).

Музеј се изјаснио<sup>80</sup>: „Јавна набавка је покренута на основу пројекта, односно предмера и предрачуна из 2019. године, те смо рачунајући повећање свих цена рачунали да ће 2022. године бити већа цена, сходно чему смо подигли процењену вредност јавне набавке. Истраживање тржишта није вршено јер нико у нашој установи нема специфична знања у погледу предмета набавке. На крају се појавио понуђач који је понудио цену која је била повољнија, те смо ту понуду прихватили по принципу најниже цене, посао је адекватно урађен и систем функционише.“

Као што је описано, у Табели број 2 дата је уговорена вредност **Електричне енергије (2022. године)** у вредности достављене понуде, која је 3,39 пута већа од процењене вредности, при чему су захтеване количине од 214.980 kWh, а испоручене количине (активна електрична енергија) у периоду важења уговора од 199.469 kWh, односно 92,78%.

**Израда новог бунара за потребе система климатизације (2023. године)** – вредност из Предмера и предрачуна трошкова извођења радова који је саставни део пројекта из марта 2022. године износила је 4.422.000 динара без ПДВ-а. Процењена вредност ове набавке је износила 6.026.000 динара, а вредност закљученог уговора 4.695.000 динара без ПДВ-а (77,91% процењене вредности).

Музеј се изјаснио<sup>81</sup>: „Јавна набавка је покренута на основу пројекта, односно предмера и предрачуна из 2022. године, те смо рачунајући повећање свих цена рачунали да ће 2023. године бити већа цена, сходно чему смо подигли процењену вредност јавне набавке. Истраживање тржишта није вршено јер нико у нашој установи нема специфична знања у погледу предмета набавке. На крају се појавио понуђач који је понудио цену која је била повољнија, те смо ту понуду прихватили по принципу најниже цене, посао је адекватно урађен и систем функционише.“

У вези са **Откупом предмета и различитих производа – културна добра, антиквитети и сл. 2023. године** Музеј је спровео два поступка јавне набавке:

- у Одлуци о покретању поступка, број: 3/2 од 11. септембра 2023. године наведена је укупна процењена вредност од 2.000.000 динара, колико је предвиђено и планом јавних набавки, а збир процењених вредности свих партија посебно износи укупно 1.134.000 динара,
- у Одлуци о покретању поступка, број: 3/5 од 7. новембра 2023. године наведена је укупна процењена вредност од 650.000 динара, а збир процењених вредности свих партија посебно износи укупно 648.000 динара.

У обе одлуке назначено је да наведене процењене вредности сваке партије посебно представљају понуђене цене.

Музеј се изјаснио<sup>82</sup>: „Први део јавне набавке је покренут у септембру 2023. године и тада је у Одлуци наведен цео износ процењене вредности од 2.000.000 динара. Иначе је поступак врло проблематичан због чињенице да се ради углавном о откупу од физичких лица која често одустају од поступка јавне набавке због чега моменат када планирамо, у овом случају набавка је планирана у 2022. години када су предмети пронађени и лоцирани власници, честа је ситуација да се начелно договоре цене како бисмо могли да планирамо буџет, али неко

<sup>80</sup> у допису Додатна појашњења, број: 121/10 од 9. септембра 2024. године

<sup>81</sup> у допису Додатна појашњења, број: 121/10 од 9. септембра 2024. године

<sup>82</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/7 од 4. септембра 2024. године



одустане или реши да мења цену. Тако се поступак да не бисмо пробили укупну процењену вредност увек иде на цео износ који имамо на тој ставки у овом случају 2.000.000,00 динара. Други део јавне набавке је покренут након што је на овој позицији остало средстава, али је ствар у томе да у том тренутку због кратких рокова за преговоре и просто у недостатку воље продаваца који су физичка лица договарају се начелне цене које често могу да се промене и ту може доћи до одређених одступања, али се увек држимо принципа да не сме бити пробијен буџет за конкретну набавку – Откуп.“

На захтев да достави документацију која потврђује процењене вредности набавки, Музеј се изјаснио<sup>83</sup>: „Откуп/аквизиција предмета је пракса свих музеја у којој се суочавају са бројним изазовима у том смислу да се откуп преваходно врши од физичких лица који су колекционари или љубитељи антиквитета. Како се сви преговори са овим лицима обављају у години која претходи јавној набавци, ми понуђену цену приликом преговора узимамо као процењену вредност, јер немамо други параметар. Овде се дешавају и одступања од цене, јер лица својевољно желе да промене цену или одуштају од договора те је сваки овај поступак врло компликован са аспекта испуњавања законских услова, те начелно немамо документацију о преговорима са лицима која се појављују као понуђачи, јер се често разговори са њима обављају неформално (усмено, телефоном и сл.) и све је предмет договора и њихове одлуке да ли ће договор поштовати.“

Све претходно описано указује да процењена вредност набавки није била валидна у време покретања поступака.

Својим наводима Музеј је потврдио да процењена вредност наведених набавки није одређена на основу спроведеног истраживања тржишта, као и да не поседује документацију која би ове вредности потврдила.

У Финансијском плану за 2022. годину, заведеном у Музеју под бројем: 212/1 од 23. децембра 2021. године, за Нематеријалну имовину су опредељена средства у укупном износу од 635.000 динара (из извора 01 – Општи приходи и примања буџета у износу од 435.000 динара и из извора 04 – Сопствени приходи буџетских корисника у износу од 200.000 динара).

Планом ЈН за 2022. годину предвиђена је набавка добара – Откуп предмета процењене вредности од 2.000.000 динара.

Музеј се изјаснио<sup>84</sup>: „Овде се ради о различитим стварима иако се воде као нематеријална имовина. Наиме за откуп је опредељено 2.000.000 динара, што је већ годинама исти износ који нам је опредељен за ову јавну набавку.“

У Финансијском плану за 2023. годину, достављеном Музеју од стране Министарства културе у прилогу дописа број: 401-01-00226/2022-05 од 30. децембра 2022. године, опредељена су средства за зграде и грађевинске објекте у износу од 10.000.000 динара, од чега за капитално одржавање зграда и објеката у износу од 5.000.000 динара, а за Пројектно планирање 5.000.000 динара. У наредном Финансијском плану, заведеном у Музеју под бројем: 250/1 од 15. септембра 2023. године, односно 11 дана после донетог Плана јавних набавки за 2023. годину, за Зграде и грађевинске објекте су опредељена средства у укупном износу од 6.026.000 динара, од чега за Капитално одржавање зграда и објеката у износу од 5.000.000 динара, а за пројектно планирање у износу од 1.026.000 динара.

Планом ЈН за 2023. годину предвиђена је набавка радова – Израда новог бунара за потребе система климатизације процењене вредности од 6.026.000 динара. Пројекат у вези са новим системом израђен је 2022. године.

<sup>83</sup> Додатна појашњења, број: 121/10 од 9. септембра 2024. године

<sup>84</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/18 од 23. септембра 2024. године



Музеј се изјаснио<sup>85</sup>: „Процењена вредност је одређена на основу пројекта, али како је постојала могућност да јавна набавка израде нових бунара не буде спроведена јер је на позицији Зграде и грађевински објекти одређена мања сума него што нам је било потребно према пројекту, то је износ од 1.026.000,00 узет са позиције Пројектно планирање“.

Наводи Музеја не могу се прихватити, имајући у виду да је вредност наведена у пројекту, као што је описано, износила 4.422.000 динара без ПДВ-а.

Према наведеном, за део средства предвиђених ПЈН за 2022. годину (Откуп предмета), односно ПЈН за 2023. годину (Израда новог бунара за потребе система климатизације) не може се потврдити да су предвиђена ни узимајући у обзир одређена средства, јер су иста мања од процењених вредности ових набавки.

Због свега наведеног, за планиране поступке не може се потврдити да су подаци о процењеној вредности били валидни у време њиховог покретања. Документација о испитивању и истраживању тржишта није сачињавана (подаци и документација који би потврдили да је истраживање тржишта вршено пре израде ПЈН и пре покретања поступака), процењене вредности нису документоване.

Због свега наведеног се не може утврдити на који начин су одређене процењене вредности јавних набавки у планираним поступцима, осим имајући у виду одређена средства, за већину планираних јавних набавки (као што је описано, изузетак су добра – откуп предмета и разних производа – културна добра, антиквитети и сл. у 2022. години и радови на изради новог бунара за потребе система климатизације у 2023. години, зато што су средства за ове намене одређена у износивама нижим од ПВ ових набавки).

Планиране количине за откуп предмета у поступцима планираним за 2022. и 2023. годину нису документоване. Набавка извршена без спроведеног поступка ЈН описана у Налазу 1.5. указује да процењена вредност ове набавке није била валидна у време покретања поступка.

#### **(4) План ЈН**

Законом о јавним набавкама прописан је начин доношења Плана јавних набавки као и његове измене и допуне. Наручилац је дужан да донесе годишњи план јавних набавки који треба да садржи прописане елементе<sup>86</sup>.

Музеј је донео и на Порталу јавних набавки објавио План јавних набавки за 2022. годину од 6. септембра 2022. године и План јавних набавки за 2023. годину од 4. септембра 2023. године. Објављени планови јавних набавки садрже елементе прописане ЗЈН.

<sup>85</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/18 од 23. септембра 2024. године

<sup>86</sup> члан 88 ЗЈН



**Налаз 1.3. Музеј није документовао да је у поступку ЈН спроведеном у 2022. години понуђачима на идентичан начин учинио доступним пројекат који садржи техничку спецификацију, обрасци структуре цене у поступцима спроведеним у 2022. години и 2023. години не садрже елементе прецизиране подзаконским актима неопходне за сачињавање и рангирање понуда, док критеријуми за избор привредног субјекта нису одређивани.**

Законом о јавним набавкама, прописани су, између осталог, поступци јавних набавки, технике и инструменти у поступцима јавних набавки, покретање поступка јавне набавке, сачињавање конкурсне документације, одређивање техничких спецификација, објављивање огласа о јавној набавци, као и одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта.

У наставку Извештаја детаљније описујемо спровођење поступка јавних набавки које обухвата покретање поступка ЈН, одређивање техничких спецификација предмета набавке и одређивање критеријума за избор привредног субјекта.

### **(1) Покретање поступка јавне набавке**

Наручилац је дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и уговор додели у роковима и на начин прописан овим законом, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке<sup>87</sup>.

Чланом 13 Правилника о ЈН уређено је да се динамика покретања поступка набавки одређује у складу са претходно дефинисаним оквирним датумима закључења и извршења уговора, а имајући у виду врсту поступка јавне набавке који се спроводи за сваки предмет набавке, објективне рокове за припрему и достављање понуда, као и прописане рокове за захтев за заштиту права.

Директор Музеја доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке која нарочито садржи податке о предмету јавне набавке, врсти поступка и процењеној вредности јавне набавке укупно и за сваку партију посебно, као и податке о саставу комисије за јавну набавку<sup>88</sup>.

Члановима 27. и 28. Правилника о ЈН уређено је да комисија за ЈН има најмање три члана, да се решењем именују и заменици чланова; ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара, Музеј није дужан да именује комисију за ЈН, у ком случају поступак ЈН спроводи запослени у чијем опису послова су послови јавних набавки.

Музеј је доносио одлуке о покретању поступка јавне набавке, које не садрже податке о саставу комисије за јавну набавку, већ су комисије образоване појединачним решењима истог дана када су донете и појединачне одлуке. На описани начин, Музеј није поступао на начин уређен интерним актом.

У сваком појединачном поступку комисију су чинили председник и два члана, као и њихови заменици. Изјаве да нису у сукобу интереса потписане су истог дана када су донети одлука о покретању поступка и решење којим је образована комисија, односно пре отварања понуда примљених у поступку. На описани начин, Музеј јесте поступао на начин уређен Правилником о ЈН, али, као што је наведено, није у складу са чланом 50 став 8 Закона о јавним набавкама.

Изјаве су потписали председник и чланови комисије, али не и њихови заменици. Извештаје о поступку јавне набавке за све поступке спроведене у 2022. и 2023. години након стручне оцене понуда саставили су председник и чланови комисије.

<sup>87</sup> члан 6 став 2 ЗЈН

<sup>88</sup> члан 26 став 1 Правилника о ЈН





Музеј је донео Одлуку о покретању поступка, број: 3/5 од 16. новембра 2022. године (**Откуп предмета**), која садржи процењену вредност јавне набавке укупно, али не и за сваку партију посебно, што није у складу са чланом 91 став 1 Закона о јавним набавкама. Музеј се изјаснио<sup>89</sup> да „није наведена процењена вредност, због чињенице да су се очекивала велика одступања од претходно договорених цена, које су у овом случају договоране у претходној години 2021. те смо одлучили да је у том случају боље не навести исте да не бисмо дошли у ситуацију да се пробијају вредности за појединачне партије.“

Иако се изјаснио<sup>90</sup> да поседује документацију „Захтев за покретањем поступка јавне набавке/набавке на коју се закон не примењује“, иста није предвиђена Правилником о ЈН.

Описаним појашњењима Музеј је потврдио да не поступа на начин уређен интерним актом.

Планови ЈН за 2022. и 2023. годину садрже оквирно време покретања поступка, односно назначени квартал за све набавке. Музеј је поступке ЈН покретао у складу са Планом ЈН за дату годину.

На основу наведеног се може закључити да је Музеј испоштовао дефинисану динамику спровођења поступка ЈН. Рокови одређени у документацији о набавци сваког појединачно спроведеног поступка су у складу са роковима прописаним Законом о јавним набавкама.

Међутим, Музеј обавештење о додели уговора о откупу предмета у поступку спроведеном у 2022. години није послао на објављивање у прописаном року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци, већ у априлу 2024. године, иако су Уговор о продаји – откупу, број 3/5-1 и Уговор о продаји – откупу, број: 3/5-2 закључени 5. децембра 2022. године.

На описани начин, Музеј није поступио у складу са чланом 109 став 1 Закона о јавним набавкама.

## **(2) Техничке спецификације предмета набавке**

Закон о јавним набавкама је детаљније уредио начин сачињавања техничких спецификација предмета набавке у делу Техничке спецификације у којима су прописана општа правила о техничким спецификацијама, начин одређивања техничких спецификација, коришћење техничких спецификација као и коришћење ознака приликом састављања техничке спецификације<sup>91</sup>.

Техничким спецификацијама, које се наводе у конкурсној документацији, утврђују се тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде (место и рокови извршења, посебни захтеви у погледу начина извршења предмета набавке и сл.)<sup>92</sup>.

Сходно наведеном, техничке спецификације не могу бити усмерене ка избору одређеног понуђача, или одређеног произвођача, већ морају бити описане на јасан и објективан начин који одговара стварним потребама наручиоца (намена и примена предмета набавке) и који је као такав у складу са понудом на тржишту.

Чланом 30 Правилника о ЈН уређено је да конкурсну документацију припрема комисија за јавну набавку или лице запослено на пословима ЈН, на начин утврђен Законом и подзаконским актима који уређују област јавних набавки, тако да понуђачи на основу исте могу да припреме прихватљиву и одговарајућу понуду (став 1). Конкурсна документација мора

<sup>89</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/7 од 4. септембра 2024. године

<sup>90</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/9 од 5. септембра 2024. године

<sup>91</sup> члан 98 до 104 ЗЈН

<sup>92</sup> члан 98 ЗЈН



да садржи елементе прописане подзаконским актом којим су уређени обавезни елементи конкурсне документације у поступцима јавних набавки (став 2). Комисија је дужна да, у складу са Законом, подзаконским актима, одлуком о покретању поступка и решењем којим је образована, спроведе све радње потребне за реализацију јавне набавке (став 3).

Истим интерним актом даље је уређена обавеза Музеја да у поступку набавке поступа на економичан и ефикасан начин, да обезбеди конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката, без дискриминације, као и да поступа на транспарентан и пропорционалан начин у складу са чланом 5-10 Закона<sup>93</sup>.

Чланом 33 Правилника о ЈН уређено је да у конкурсној документацији Музеј наводи техничке спецификације радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде, посебне захтеве у погледу начина извршења предмета набавке, посебно у случају набавке радова на објектима музејске поставке када мере техничке заштите и спецификацију радова са посебним условима прописује Републички завод за заштиту споменика културе – Београд.

Начин одређивања техничких спецификација приказан је у Табели број 3.

Правилником о ЈН уређено је да комисија за ЈН која се именује доношењем одлуке о спровођењу поступка ЈН, има најмање три члана, од којих је један са стеченим образовањем на правном факултету на студијама другог степена, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године. Ако процењена вредност ЈН не прелази износ од 3.000.000 динара, Музеј није дужан да именује комисију за ЈН, у ком случају поступак ЈН спроводи запослени у чијем опису послова су послови јавних набавки.

У свим спроведеним поступцима ЈН именована је комисија за јавну набавку коју чине председник и два члана, као и њихови заменици.

У наставку дајемо приказ сачињавања техничких спецификација предмета набавке спроведених поступака ЈН.

**Табела број 3.** Начин сачињавања техничких спецификација у поступцима ЈН у 2022/2023. години

Предмет набавке	На који начин су одређене техничке спецификације	Да ли су техничким спецификацијама утврђене тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора?	Комисија за ЈН
Противпожарни системи — јављачи пожара (1 2022)	На основу Пројекта за извођење система аутоматске дојаве пожара Музеја науке и технике из децембра 2019. године	Да, у објављеној КД, у делу Опис и спецификација предмета, услови испоруке или извршења је наведено да се радови (уградња) изводе по пројекту којим је дефинисана структура материјала и опреме, као и позиције свих елемената система аутоматске дојаве пожара, а да се пројекат може погледати сваког радног дана у периоду од 10 до 15 часова. Образац структуре понуђене цене не садржи податке о захтеваним радовима предвиђеним пројектом и понуђеној јединичној цени за сваку ставку појединачно.	Виши кустос, координатор финансијско-рачуноводствених послова, секретар
Откуп предмета (културна добра и потенцијална културна добра (3 2022)	Начелник заштите у сарадњи са осталим кустосима, вишим кустосима и музејским саветницима саставља списак предмета које Музеј планира да откупи од конкретних лица	Да, спецификација тражених добара садржи опис и назив тражених добара, углавном и временску одредницу и произвођача, као и навођење одсека, односно збирке којој припадају	Виши кустос, координатор финансијско-рачуноводствених послова, секретар
Израда новог бунара за потребе система климатизације (1 2023)	На основу Пројекта примењених хидрогеолошких истраживања за потребе вишенаменског коришћења Музеја науке и технике у Београду из марта 2022. године	Да, у објављеној КД, у делу Техничка документација и планови садржан је наведени пројекат. Образац структуре понуђене цене не садржи податке о захтеваним радовима предвиђеним пројектом и понуђеној јединичној цени за сваку ставку појединачно.	Виши кустос, координатор финансијско-рачуноводствених послова, секретар

<sup>93</sup> члан 31



Предмет набавке	На који начин су одређене техничке спецификације	Да ли су техничким спецификацијама утврђене тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора?	Комисија за ЈН
Откуп предмета и разних производа – културна добра, антиквитети и сл. (2 2023)	Начелник заштите у сарадњи са осталим кустосима, вишим кустосима и музејским саветницима саставља списак предмета које Музеј планира да откупи од конкретних лица	Да, спецификација тражених добара садржи опис и назив тражених добара, димензије и материјал, уколико је релевантно и временску одредницу и произвођача, као и навођење одсека, односно збирке којој припадају	Виши кустос, координатор финансијско-рачуноводствених послова, секретар
Откуп предмета и разних производа – културна добра, антиквитети и сл. (3 2023)	Начелник заштите у сарадњи са осталим кустосима, вишим кустосима и музејским саветницима саставља списак предмета које Музеј планира да откупи од конкретних лица	Да, спецификација тражених добара садржи опис и назив тражених добара, димензије и материјал, уколико је релевантно и временску одредницу и произвођача, као и навођење одсека, односно збирке којој припадају	Виши кустос, координатор финансијско-рачуноводствених послова, секретар

**Противпожарни системи – јављачи пожара у 2022. години:** Музеј је у објављеној документацији о набавци, у делу Опис и спецификација предмета, услови испоруке или извршења назначио да се радови (уградња) изводе по пројекту којим је дефинисана структура материјала и опреме, као и позиције свих елемената система аутоматске дојаве пожара, а да се пројекат може погледати сваког радног дана у периоду од 10 до 15 часова.

Имајући у виду да наведени пројекат није био објављен на Порталу ЈН као део документације о набавци, а на питање колико је заинтересованих привредних субјеката у остављеном року извршило увид у наведени пројекат како би били упознати са техничком спецификацијом, односно захтеваним радовима и предвиђеним количинама, Музеј се изјаснио<sup>94</sup>: „Начелник заштите је имао контакт са свим заинтересованим понуђачима, сви понуђачи који су учествовали у поступку набавке су извршили увид у пројекат, а такође им је дозвољено да копирају делове који су им потребни да сачине адекватне понуде, међутим начелник о томе није сачињавао посебну документацију, већ је цела комуникација ишла по принципу усмене или телефонске комуникације, због чега је и остављен контакт начелника. Такође, свим понуђачима је било врло важно да обаве увид у реално стање зграде зато што техничка спецификација по пројекту не обухвата предмете у нашим просторијама чији се положај константно мења из многобројних разлога, а због чега се и вршила одређена измена у самом извођењу радова.“

Како у поступку ревизије није достављена да документација која потврђује да су понуђачи обавештени о техничкој спецификацији на идентичан начин, не може се потврдити ни да су достављене понуде (којих је у спроведеном поступку било пет<sup>95</sup>) биле засноване на пројекту који садржи техничке спецификације. Додатно, навод Музеја потврђује да је у току извршења закљученог уговора техничка спецификација из пројекта измењена, што је детаљније описано у Налазу 1.4. овог извештаја.

Чланом 2 став 1 тачка 8) подтачка (1) Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки<sup>96</sup> уређено је да конкурсна документација у отвореном поступку, сходно природи предмета набавке, садржи образац структуре понуђене цене.

Чланом 13 истог правилника уређено је да се у обрасцу структуре понуђене цене по потреби наводе основни елементи: 1) понуђена цена (јединична и укупна) са и без ПДВ-а, 2) остали трошкови, који су укључени у понуђену цену.

У поступку ревизије, утврђено је да је Музеј у поступцима ЈН: **Противпожарни системи – јављачи пожара у 2022. години** и **Израда новог бунара за потребе система климатизације у 2023. години** сачињавао образце структуре цене са знаком да су понуђачи дужни да у оквиру истог обрасца посебно искажу трошкове који чине укупну целину у облику

<sup>94</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/13 од 20. септембра 2024. године

<sup>95</sup> подаци из Записника о отварању понуда без броја од 30. септембра 2022. године

<sup>96</sup> „Службени гласник РС“, број: 21/2021



процентуалног учешћа, за следеће врсте трошкова: 1. трошкови рада, 2. трошкови материјала, 3. трошкови енергије и 4. трошкови транспорта.

Према наведеном, обрасци сачињени у наведеним поступцима ЈН не садрже податке о захтеваним добрима, односно радовима предвиђеним пројектом и понуђеној јединичној цени за сваку ставку појединачно.

На питање како је обезбедио да понуде буду засноване на техничким спецификацијама и траженим количинама наведеним у пројектима који су представљали основу ових набавки, како је обезбедио да понуде буду упоредиве и како је, имајући у виду све наведено извршена стручна оцена понуда, Музеј се изјаснио<sup>97</sup>: „Приликом стручне оцене понуда комисија је узела у обзир достављену документацију од стране понуђача и превасходно цену. Наша установа нема стручно лице које може да изврши детаљну и на стручности засновану оцену целокупне спецификације и превасходно смо вођени принципом најниже цене.“

Наведено изјашњење не може се прихватити, првенствено имајући у виду описане одредбе Правилника о садржини конкурсне документације у поступцима јавних набавки. Надаље, како су техничке спецификације одређене у поступку ЈН (укључујући и опис и количине) од значаја за понуђену вредност, а у сачињеним обрасцима структуре цене наведених поступака нису узете у обзир, и достављене понуде, због одсуства техничких спецификација, количина и понуђених јединичних цена, нису упоредиве.

Наведено је за последицу имало одступање од пројекта приликом извршења закљученог уговора (Противпожарни системи – јављачи пожара у 2022. години), као и плаћања без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена (Противпожарни системи – јављачи пожара у 2022. години и Израда новог бунара за потребе система климатизације у 2023. години), што је описано у Налазу 1.4. овог извештаја.

### (3) Критеријуми за избор привредног субјекта

Критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на<sup>98</sup>:

- Испуњеност услова за обављање професионалне делатности,
- Финансијски и економски капацитет и
- Технички и стручни капацитет.

Наручилац одређује критеријуме за избор привредног субјекта, увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Приликом одређивања критеријума за избор привредног субјекта, наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци. Критеријуми за избор морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке. Ако наручилац одреди критеријуме за избор привредног субјекта, дужан је да у јавном позиву одреди потребни ниво капацитета и одговарајуће начине њиховог доказивања<sup>99</sup>.

Стога, наручилац не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских услова и критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Начин одређивања критеријума за избор привредног субјекта није прецизиран Правилником о ЈН.

Музеј је у документацији о набавци у поступцима спроведеним у 2022. и 2023. години одређивао основе за искључење, не и критеријуме за избор привредног субјекта.

<sup>97</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/13 од 20. септембра 2024. године

<sup>98</sup> члан 114 ЗЈН

<sup>99</sup> члан 114 ЗЈН



#### **Налаз 1.4. Музеј није успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.**

Законом о јавним набавкама прописано је да се Уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, а наручилац је обавезан да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом<sup>100</sup>. Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

У наставку Извештаја детаљније описујемо начин извршавања уговора о јавној набавци, као и измене уговора о јавним набавкама.

#### **(1) Праћење извршења уговора о јавним набавкама**

У циљу постизања веће ефикасности поступака набавки, наручилац је у обавези да прати извршење уговора и предузима одговарајуће мере како би се уговор реализовао на начин и под условима из конкурсне документације. Такође, потребно је задужити лица која би пратила извршење уговора о ЈН (квалитативно, квантитативно и вредносно).

Чланом 39 Правилника о ЈН уређено је да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, на основу чега Музеј контролише извршење уговора (став 1).

Истим интерним актом уређено је да одговорно лице или комисија коју је исто лице именовало, врши квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова и проверава:

- да ли количина испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговара уговореном;

- да ли врста и квалитет испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговарају уговореним, односно да ли су у свему у складу са захтеваним техничким спецификацијама и понудом<sup>101</sup>.

Чланом 45 истог правилника уређено је да одговорно лице или комисија коју је исто лице именовало да врши квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, сачињавају:

- записник о квантитативном пријему добара, услуга или радова, чиме се потврђује пријем одређене количине и тражене врсте добара, услуга или радова, као и пријем неопходне документације (уговор, отпремница, улазни рачун и сл.) и

- записник о квалитативном пријему добара, услуга или радова, чиме се потврђује да испоручена добра, услуге или радови у свему одговарају уговореним (став 1).

Записнике потписују запослени и овлашћени представници друге уговорне стране<sup>102</sup>.

Правила пријема и оверавања рачуна и других докумената за плаћање уређена су чланом 47. Правилника о ЈН: рачуни и друга докумената за плаћање примају се у складу са општим актима и истог дана се достављају овлашћеном лицу на проверу и потписивање (став 1); ако рачун не садржи све податке прописане законом или ако документација о извршеном увозу није комплетна, враћа се рачун издаваоцу рачуна (став 2).

После контроле ових података, уређено је ставом 3 члана 47 истог интерног акта, на рачуну се потписује запослени који је у складу са писаним налогом извршио квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова чиме потврђује тачност тих података.

<sup>100</sup> члан 154 ЗЈН

<sup>101</sup> члан 44 Правилника о ЈН

<sup>102</sup> став 2 члана 45 Правилника о ЈН





Након извршене контроле и комплетирања пратеће документације за плаћање, рачуни се достављају Служби рачуноводства и финансија<sup>103</sup>.

Иако је на претходно описани начин делимично уредио праћење извршења уговора, Музеј интерним актом није уредио начин документовања спроведених активности. У поступку ревизије нису достављени прегледи у вези са количинским и вредносним праћењем извршења закључених уговора.

Записници предвиђени интерним актом нису сачињавани.

**Откуп предмета 2022. и 2023. године:** у отвореним поступцима јавне набавке, Музеј је физичким лицима у 2022. години доделио два, а у 2023. години осам уговора о продаји – откупу.

Чланом 152 став 5 Закона о јавним набавкама прописано је да уговор о јавној набавци, односно оквирни споразум мора да буде закључен у складу са условима одређеним у документацији о набавци и изабраном понудом.

Иако је у свим изабраним понудама у 2022. и 2023. години назначен рок плаћања од 60 дана, у свим закљученим уговорима о продаји – откупу уговорена је обавеза купца да плаћање изврши у законском року најкасније до 45 дана од дана издавања рачуна или потписивања уговора.

Музеј се изјаснио<sup>104</sup>: „Разлог је зато што се држимо одреднице принципа да плаћање буде најкасније 45 дана од извршења услуге или испоруке радова, како за исте већ имамо обезбеђена средства.“

На описани начин, Музеј уговоре о продаји – откупу у 2022. и 2023. години није закључио у складу са изабраном понудом, чиме није поступио у складу са чланом 152 став 5 Закона о јавним набавкама.

Документацију за плаћање по свим уговорима чине: документа под називом Предлог са образложењем за откуп музејског материјала, које су потписали чланови комисије сагласни са откупом, као и директор уколико је сагласан са препоруком комисије; решења којима се одобрава исплата на име откупљеног материјала по одлуци комисије за откуп (потписана од стране директора и председника комисије), а које садржи изјаву продавца да су откупљени предмети искључиво његови и да друга лица не полажу право на њих, те да истом преноси сва права на Музеј.

Сви предлози комисије у 2022. години и у вези са првим спроведеним поступком у 2023. години сачињени су истог дана када су и уговори закључени.

По спроведеном поступку ЈН, Музеј је са добављачем „Multitek Elektronik“ д. о. о., Лесковац закључио **Уговор – уградња система против – пожарне заштите, број: 3/3-1 од 17. октобра 2022. године.** Чланом 2 уговорена је обавеза продавца да испоручи, као и да изврши уградњу наведених добара која су предмет овог уговора и то све према пројекту који ће му купац ставити на увид.

Музеј је по испостављеном Рачуну бр. 210-000850 од 23. новембра 2022. године и еФактури, број: 210.000850-22 од 23. новембра 2022. године извршио исплату уговореног износа од 3.478.800 динара.

У опису истог рачуна је наведено: Систем противпожарне заштите са уградњом према Пројекту по Уговору бр. 695/2022 од 13.10.2022. године, за количину од једне јединице. Одговорно лице Музеја је потписало еФактуру, како је предвиђено интерним актом.

<sup>103</sup> члан 47 став 4 Правилника о ЈН

<sup>104</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/17 од 23. септембра 2024. године





Музеј се изјаснио<sup>105</sup> да су радови завршени пре рока, „те је одмах након тога извршено и плаћање, због чињенице да је крај буџетске године и да смо имали расположива средства одмах смо приступили плаћању рачуна како не бисмо због затварања трезора били у доцњи.“

Због одсуства документације, не може се утврдити датум извршења обавеза добављача.

ЗЈН је прописана обавеза наручиоца да контролише извршење уговора о ЈН у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом<sup>106</sup>. У техничкој спецификацији ове ЈН наведено је да се радови (уградња) изводе по пројекту из 2019. године, којим је дефинисана структура материјала и опреме, као и позиције свих елемената система аутоматске дојаве пожара.

Опис и количине набављених добара и изведених радова на рачуну и еФактури нису приказане, као ни јединичне цене.

Записници о квантитативном и квалитативном пријему предмета набавке нису сачињени, иако су предвиђени Правилником о ЈН.

Документација за плаћање не садржи спецификације са прецизираним добрима која су испоручена, односно радовима који су извршени. На рачуну и у еФактури наведена је уговорена вредност у једној, збирној цифри, за количину од једне јединице. Због наведеног, не могу се утврдити опис и количине изведених радова, односно испоручених добара. Узрок наведеном може бити непостојање обрасца структуре понуђене цене који би био у вези са техничким спецификацијама и количинама из Пројекта за извођење система аутоматске дојаве пожара Музеја науке и технике, из децембра 2019. године, а који је био основа за достављање понуда.

Како што је описано, образац структуре понуђене цене у спроведеном поступку сачињен је тако да садржи процентуално учешће трошкова: рада, материјала, енергије и транспорта, који чине укупну понуђену цену. Надаље, имајући у виду да у конкурсној документацији, у делу Упутство понуђачима како да сачине понуду, није наведен захтев да наведени образац структуре цене буде достављен у понуди, исти образац је садржан у две од достављених пет понуда у овом поступку.

У Извештају о раду за 2022. годину – Одељење заштите, број: 233/1 од 30. децембра 2022. године је назначено: „Систем за аутоматску дојаву пожара покрива целокупни простор Музеја науке и технике и изведен је на основу пројекта, при чему су урађене одређене измене услед техничке немогућности извођења по основном пројекту. То се односи на Сталну поставку и велике депое, где је уместо тачкастих јављача примењен принцип линијских јављача који покривају целокупан отворени простор принципом ласерског зрака. Разлог промене је немогућност постављања тачкастих јављача, поготово у депоима, где је било неопходно изношење скоро целокупног фонда ван простора да би се ови јављачи поставили.“

Музеј се изјаснио<sup>107</sup>: „Због чињенице да немамо стручно лице за ове послове пројектни задатак који смо поставили приликом израде пројекта је био неадекватан јер нисмо знали да због тога што имамо ствари на подовима заправо треба да одаберемо линијски систем постављања јављача, него смо то оставили пројектантима да ураде како се и иначе ради. Пројекат, како су нам накнадно објаснили и извођачи радова, подразумева искључиво постављање јављача на плафоне, када се узима у обзир само структура простора без предмета који се налазе на подовима, којих код нас има заиста много нарочито у депоима. Наша установа просторије адаптира и прилагођава различитим потребама у смислу програма, попут организације изложби када сваког пута простор изгледа другачије и са друге стране увек је другачији размештај предмета у депоима и на поставкама, док израда самог пројекта то уопште не узима у обзир јер се подразумева да се простор посматра као чист простор са приступом плафонима путем скела и других конструкција. Десило се то да ми нисмо могли извођачима да

<sup>105</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/8 од 4. септембра 2024. године

<sup>106</sup> члан 154 став 2

<sup>107</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/17 од 23. септембра 2024. године



дозволимо да постављају скеле по разним предметима да се не би оштетили, јер тачкасти принцип постављања подразумева да се јављач постави на конкретно означено место на коме се рецимо на поду налази предмет који је изузетно тежак и чије би уклањање било за Музеј врло компликовано и захтевало би значајне додатне трошкове и време нарочито када су депои у питању. Цео процес је нарочито када су у питању депои захтевао изузетно велике издатке да би се уклониле те ствари, а затим и вратиле након обављених радова и то посебно имајући у виду временске услове јер је извођење радова било у време позне јесени. Извођач је од нас захтевао приступ плафонима да би могао да обави радове на начин како је то у пројекту описано, међутим ми нисмо били у могућности да му то дозволимо због тога што је брига о предметима и спречавање њиховог оштећења суштина постојања наше установе, а свакако да више нисмо ни могли да израдим нове пројекат јер је већ уговор био потписан и то је био пропуст са наше стране који је учињен због тога што немамо стручно лице које би нас о свему томе на време поучило. Након тога је нађено решење да се уради потпуно исти посао, али да се поставе линијски јављачи где није могуће поставити тачкасте, тако да исто покривају све просторије. Ефекат заштите и покривености је потпуно исти са мрежом јављача с тим што имамо оба принципа тј. тачкасте и линијске јављаче, што није узроковало додатне трошкове ни нама као наручиоцима ни самим извођачима.“

Музеј је својим наводима потврдио да уговор о јавној набавци није извршен у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Због наведеног, Музеј није поступио у складу са чланом 154 став 1 ЗЈН.

Како што је описано, издаци у износу од 3.478.800 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена. Ово додатно имајући у виду образац структуре понуђене цене који не садржи спецификацију захтеваних радова, не садржи јединичне цене, као ни фактурисана добра (која се разликују од пројектом предвиђених).

По спроведеном поступку ЈН, Музеј је са добављачем „Хидрогеоеко Инжењеринг“ д. о. о., Београд закључио **Уговор – израда бунара, број: 2/141 од 12. октобра 2023. године**. Чланом 2 уговорена је обавеза извршиоца да изврши послове, а све према пројекту који ће му Наручилац ставити на увид.

Музеј је по испостављеној еФактури, број: 55/23 од 4. децембра 2023. године извршио исплату уговореног износа од 5.634.000 динара. У опису исте еФактуре је наведено: Израда бунара за потребе климатизације у свему према пројекту, за количину од једне јединице. Одговорно лице Музеја и један запослени су потписали еФактуру.

Музеј се изјаснио<sup>108</sup> да су радови завршени пре рока, „те је одмах након тога извршено и плаћање, због чињенице да је крај буџетске године и да смо имали расположива средства одмах смо приступили плаћању рачуна како не бисмо због затварања трезора били у доцњи.“ Према подацима из достављеног Грађевинског дневника, радови су завршени 11. децембра 2023. године. Исплата је извршена 12. децембра.

ЗЈН је прописана обавеза наручиоца да контролише извршење уговора о ЈН у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом<sup>109</sup>. Саставни део објављене конкурсне документације ове ЈН (објављен у делу Техничка документација и планови) је Пројекат примењених хидрогеолошких истраживања за потребе вишенаменског коришћења Музеја науке и технике у Београду, из марта 2022. године.

Опис и количине изведених радова на еФактури нису приказане, као ни јединичне цене.

Записници о квантитативном и квалитативном пријему предмета набавке нису сачињени, иако су предвиђени Правилником о ЈН.

Документација за плаћање не садржи спецификације са прецизираним радовима који су изведени, због чега се не могу утврдити ни спецификација и количине изведених радова. Узрок

<sup>108</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/8 од 4. септембра 2024. године

<sup>109</sup> члан 154 став 2



наведеном може бити непостојање обрасца структуре понуђене цене који би био у вези са техничким спецификацијама и количинама из наведеног пројекта, а који је био основа за достављање понуда.

Према наведеном, не може се потврдити да је уговор извршен у складу са пројектом који је био основа за спровођење ове ЈН, односно не може се потврдити да је извршен у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Због наведеног, Музеј није документовао да је поступио у складу са чланом 154 став 2 ЗЈН.

Како што је описано, образац структуре понуђене цене у спроведеном поступку сачињен је тако да садржи процентуално учешће трошкова: рада, материјала, енергије и транспорта, који чине укупну понуђену цену. Такође, имајући у виду да у конкурсној документацији, у делу Упутство понуђачима како да сачине понуду, није наведен захтев да наведени образац структуре цене буде достављен у понуди, исти образац је достављен у једној од две примљене понуде.

Издаци у износу од 5.634.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

Подаци у вези са поређењем уговорених и набављених количина нису достављени, као ни преглед уговорених и фактурисаних јединичних цена.

Музеј је расходе и издатке извршавао у периоду важења уговора, али за поједине уговоре није обезбедио да се извршавају на уговорени начин (дозвољена је измена у односу на закључени уговор у вези са набавком противпожарних система – јављача пожара, док у вези са израдом новог бунара за потребе система климатизације није документована спецификација и количине изведених радова), што је довело до плаћања без документације која потврђује да је предметна набавка извршена.

На описани начин, у делу који се односи на извршене измене у односу на основни пројекат (**Набавка добара – Противпожарни системи – јављачи пожара у 2022. години**), Музеј није поступио у складу са чланом 154 став 1 Закона о јавном набавкама, којим је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Како се за **набавку радова – Израда новог бунара за потребе система климатизације у 2023. години** такође не могу потврдити спецификације и количине изведених радова, Музеј није поступио ни у складу са чланом 154 став 2 ЗЈН, којим је прописана обавеза наручиоца да контролише извршење уговора о ЈН у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.

Све наведено потврђује да Музеј не прати извршење закључених уговора.

Иако је Музеј био обавезан да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, то се у пракси није потврдило.

Због свега наведеног, Музеј није успоставио систем праћења извршења уговора о јавним набавкама на ефикасан начин.

На захтев да за све уговоре који су додељени у поступцима ЈН спроведеним у 2022. и 2023. години достави документацију која потврђује пријем предмета набавке, Музеј се изјаснио<sup>110</sup> да „не поседује писану документацију о пријему предмета набавке. Фактички пријем врши Начелник заштите“...“ако се ради о одређеним стварима, односно уређајима и то простим увидом у то да ли одређена ствар, систем и сл. ради попут бунара или система јављача пожара, јер Музеј нема ниједно стручно лице које може да тачно утврди квалитет и квантитет

<sup>110</sup> у акту Додатна појашњења, број: 121/8 од 4. септембра 2024. године



одређених ствари које нису видљиве попут опреме која је у бунару на дубини или саму дубину бунара, затим каблова, веза и проводника унутар канала за системе јављача пожара.“

Музеј је у 2022. и 2023. години у већини поступака (осим у вези са набавком електричне енергије), закључивао уговоре, којима је утврђена обавеза Музеја да плаћање изврши у законском року до 45 дана, а обавеза продавца да на захтев купца: испоручи добра и изврши уградњу уколико је тако предвиђено у року од седам дана од дана пријема поруџбине<sup>111</sup>, односно испоручи добра и изврши уградњу најкасније до 31. децембра 2022. године<sup>112</sup>, те изврши радове најкасније до 31. децембра 2023. године<sup>113</sup>. На описани начин, уговарана су плаћања које нису у директној вези са испоруком, а према изјашњењу<sup>114</sup>: „Музеј не поседује писану документацију о пријему предмета набавке.“ У истом акту додато је: „Радови су завршени пре рока, те је одмах након тога извршено и плаћање, (...)“.

У циљу заштите јавних средстава, а у складу са прописима који уређују буџетски систем, потребно је размотрити претежно уговарање плаћања након извршења предмета набавке.

## (2) **Измене уговора о јавним набавкама**

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке, ако су испоштоване одредбе Закона о јавним набавкама<sup>115</sup> које уређују ову област. Измене уговора о јавној набавци могу се вршити по основу уговорних одредаба, у погледу додатних добара, услуга и радова, услед непредвиђених околности, промене уговорне стране, повећања обима набавке и замене подизвођача.

Чланом 39 став 2 Правилника о ЈН уређено је да Музеј може током трајања уговора о ЈН да измени уговор без спровођења поступка ЈН у складу са одредбама члана 156-161 Закона, а у случају измене уговора из члана 157 и 158 овог закона, наручилац је дужан да обавештење о измени уговора пошаље на објављивање на Порталу јавних набавки у року од десет дана од дана измене уговора.

**Електрична енергија у 2022. години** Музеј је са Јавним предузећем „Електропривреда Србије“, Београд, односно са Акционарским друштвом „Електропривреда Србије“, Београд, у 2022. и 2023. години закључио три анекса уговора, због ситуације на тржишту енергената, а у вези са променом јединичних цена.

**Налаз 1.5. Музеј је без спроведеног одговарајућег поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години извршио расходе и издатке за набавку електричне енергије, музејских експоната и набавку услуга штампе и хотелског смејштаја и превоза у укупном износу од најмање 6.799.739 динара.**

Чланом 27 ЗЈН прописани су прагови до којих се не примењују одредбе ЗЈН и то за: 1) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара; 2) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, за потребе дипломатских мисија, дипломатско-конзуларних представништава и обављање других активности Републике Србије у иностранству, као и на набавку радова за те потребе чија је процењена вредност мања од 650.000.000 динара; 3)

<sup>111</sup> за откуп предмета у 2022. и 2023. години

<sup>112</sup> за уградњу Система против – пожарне заштите

<sup>113</sup> за израду новог бунара за потребе система климатизације

<sup>114</sup> Додатна појашњења, број: 121/8 од 4. септембра 2024. године

<sup>115</sup> члан 156-161 ЗЈН



набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75 овог закона чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара када набавку спроводи јавни наручилац, односно мања од 20.000.000 динара када набавку спроводи секторски наручилац. За све остале набавке, наручилац је у обавези да примени одредбе Закона о јавним набавкама и спроведе одговарајући поступак јавне набавке.

Како за 2022. и 2023. годину Музеј није сачинио планове набавки на које се ЗЈН не примењује, а у поступку ревизије није доставио ни документацију која потврђује исказане потребе (у погледу количина и техничких спецификација), не може се потврдити да су исте у складу са стварним потребама Музеја у 2022. и 2023. години. У наведеном периоду су набављана добра и услуге без спроведеног одговарајућег поступка ЈН, а да нису постојали разлози за изузеће.

Наведено указује на чињеницу да Музеј није адекватно утврђивао потребе за набавкама.

У поступку ревизије утврђено је да је Музеј у 2022. и 2023. години без спроведеног поступка јавне набавке преузео обавезе у износу од најмање 7.752.916 динара (у 2022. години у износу од 2.595.726 динара и у 2023. години у износу од 5.157.190 динара) и извршио расходе и издатке у истом износу, од чега у 2022. и 2023. години у износу од 6.799.739 динара, тако што је:

1) у 2022. години и 2023. години, преузео обавезе у укупном износу од 2.676.871 динар по рачунима (испостављеним за период август – септембар 2022. године у износу од 700.484 динара и за период октобар – децембар 2023. године у износу од 1.976.387 динара) на основу уговора (резервно снабдевање) закључених без спроведеног поступка јавне набавке, за набавку електричне енергије која представља целину са спроведеним поступцима јавних набавки у 2022. и 2023. години, и извршио расходе у истом износу, од чега у 2022. и 2023. години у износу од 1.723.694 динара.

2) у 2022. години извршио издатке без спроведеног поступка ЈН за набавку музејских експоната, који представљају целину са спроведеним поступком јавне набавке Откупа предмета у износу од најмање 200.000 динара, исплатом физичким лицима.

Музеј се изјаснио<sup>116</sup>: „Откуп/аквизиција предмета се врши по принципу кустоског истраживања и проналажења предмета који припадају њиховим збиркама, те је увек ситуација да се такви предмети налазе на разним сајтовима за продају путем којих се ступа у контакт са власницима предмета који су углавном физичка лица. Сваки пут након преговора са власником предмета настојимо да направимо збирни списак и да све предмете купимо у поступку јавне набавке, међутим овде се десило то да су предмети изненада нађени у кратком року и да власници нису желели да учествују у поступку јавне набавке па је због значаја самих предмета откуп извршен без да је спроведен сам поступак набавке, јер је на позицији остало средстава за те сврхе.“

Издаци у износу од 200.000 динара извршени су на основу предлога са образложењем за откуп музејског материјала које је сачинила комисија, а одобрио директор. Писани уговор на основу кога су обавезе преузете није достављен, као ни документација која потврђује пријем предмета набавке у истом износу.

Издаци у износу од најмање 200.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

3) у 2022. и 2023. години преузео обавезе и извршио расходе за услуге штампе од различитих добављача („Birograf Comp“ д. о. о., Београд, ПР Дизајн студио „Inovatic Wolf“, Панчево, „Get More“ д. о. о., Ваљево, Фирмописац и печаторезац „City Design“, Панчево,

<sup>116</sup> У акту Додатна појашњења, број: 121/28 од 24. септембра 2024. године





„Stonicom“, Београд, Штампарија д. о. о., Нови Сад, ЈП „Службени гласник“, Београд, „Футура“ д. о. о., Нови Сад) у износу од најмање 3.691.821 динар, тако што је предмет јавне набавке поделио на више набавки, и то:

- у 2022. години у износу од 1.695.242 динара (од чега по фактурама издатим по спроведеним поступцима без примене одредаба ЗЈН у износу од 1.521.620 динара, а по фактурама без обезбеђене конкуренције у износу од 173.622 динара),

- у 2023. години у износу од 1.996.579 динара (од чега по фактурама издатим по спроведеним поступцима без примене одредаба ЗЈН у износу од 1.963.690 динара, а по фактурама без обезбеђене конкуренције у износу од 32.889 динара).

Картице материјалног књиговодства нису нам достављене.

4) за набавку услуга хотелског смештаја и превоза у 2023. години преузео обавезе и извршио расходе у износу од 1.184.224 динара по фактурама издатим на основу Уговора - потврде о путовању број FT160024 од 22. септембра 2023. године (1.031.204 динара), закљученом по спроведеном поступку без примене ЗЈН, односно по издатим фактурама (153.020 динара).

У Програму путовања уз Уговор о путовању бр. 160024 наведена је укупна цена аранжмана од 8.532,00 евра а да је средњи курс Народне банке Србије износио 1 евро=117,2019 динара. Цена аранжмана према наведеном је износила 999.967 динара.

Иако је Уговором – потврдом о путовању број FT160024 од 22. септембра 2023. године назначена обавеза Музеја да у моменту резервације изврши уплату 40% аконтације, док се остатак плаћа по условима резервације (датум резервације је назначен 5. септембар), Музеј је уплату у износу од 500.000 динара извршио 20. септембра 2023. године (из извора 04 – Сопствени приходи буџетских корисника у износу од 382.406 динара и из извора 13 – Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година у износу од 117.594 динара).

Уговорени износ аванса износио је 40%, односно 399.987 динара, што је за 100.013 динара мање од исплаћеног износа.

На описани начин, Музеј је на име резервације исплатио износ од 100.013 динара изнад уговореног, чиме није поступио у складу са закљученим уговором.

Музеј се изјаснио<sup>117</sup>: „Ми смо платили јер смо у том тренутку имали довољно расположивих средстава а сматрали смо да ће то бити сигурније и боље што се тиче ангажовања изабране агенције због свих резервација.“

На описани начин, Музеј је без спроведеног поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години преузео обавезе у износу од најмање 7.752.916 динара, и извршио расходе и издатке у истом износу, од чега у 2022. и 2023. години у износу од 6.799.739 динара, чиме није поступио у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

<sup>117</sup> у допису број: 121/40 од 25. септембра 2024. године





**ЗАКЉУЧАК 2:** Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања и спровођења набавки на које се Закон не примењује, у свим спроведеним поступцима без примене Закона о јавним набавкама је омогућио конкуренцију, али је у 2022. и 2023. години предмете набавке прибављао и без обезбеђене конкуренције и једнаког положаја свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.

Циљ је био да утврдимо да ли су субјекти ревизије планирали и спроводили набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН у складу са начелима овог закона и на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

На основу постављеног циља истражили смо да ли је субјект ревизије:

- ✓ интерним актом ближе уредио планирање и спровођење набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН и да ли се исти примењује у поступцима набавки,
- ✓ поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводио уз примену начела овог закона и на начин који је примерен околностима конкретне набавке,
- ✓ пратио извршење уговора о набавкама/наруџбеница, односно да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима и понудом понуђача, и да ли је субјект ревизије водио евиденције о овим набавкама и исте објавио на Порталу ЈН.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и прикупљених аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

**Налаз 2.1.** Музеј је Правилником о ЈН уредио да се план набавки састоји од јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује, али планови набавки на које се Закон не примењује нису сачињени за 2022. и 2023. годину. Иако је област набавки на које се ЗЈН не примењује делимично уредио Правилником о ЈН, Музеј није прецизирао начин документовања спроведених активности у вези са изградом плана набавки на које се ЗЈН не примењује, као ни обавезу документовања података који су у њима исказани и није уредио начин спровођења поступака без примене одредаба Закона и документовања спроведених активности. Имајући у виду да интерним актом није детаљно уредио планирање набавки, Музеј је код набавке појединих предмета набавке пропустио да спроведе одговарајући поступак ЈН, и то у 2022. години (набавка електричне енергије, музејских експоната и услуга штампе), односно у 2023. години (набавка електричне енергије и услуга штампе и хотелског смештаја и превоза).

**Налаз 2.2.** Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводи уз примену начела ЗЈН, на начин који је примерен околностима конкретне набавке. Иако је у свим спроведеним поступцима омогућио конкуренцију, Музеј је поједине предмете набавки прибављао без спроведених поступака, на основу издатих фактура. Музеј није обезбедио конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин приликом прибављања предмета набавке у 2022. и 2023. години у износу од најмање 1.185.600 динара (у 2022. години у износу од 666.100 динара, а у 2023. години у износу од 519.500 динара). Узрок наведеног може бити то што интерним актом није уређен поступак спровођења набавки без примене одредаба ЗЈН. Музеј је у 2022. и 2023. години без писаног уговора или издате наруџбенице преузео обавезе у износу од најмање 3.780.917 динара. Расходи у износу од најмање 650.000 динара извршени су у 2023. години без доказа да је предметна набавка извршена.



**Налаз 2.3.** Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.

**Налаз 2.1.** Музеј интерним актом није уредио планирање и спровођење набавки на које се Закон не примењује нити је уредио начин документовања спроведених активности приликом планирања и спровођења ових набавки.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга, као и да исти објави на својој интернет страници<sup>118</sup>.

Музеј је ову област делимично уредио Правилником о ЈН, у делу IX Набавке на које се Закон не примењује.

Чланом 5 став 1 Правилника о ЈН уређено је да се план набавки састоји од јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује и мора бити усаглашен са буџетом – финансијским планом Музеја. Ставом 2 истог члана уређено је да план набавки и план јавних набавки доноси директор.

Чланом 43 став 1 истог интерног акта уређено је да се одредба Закона не примењује на набавке добара за даљу продају у продавници производа старих заната и у крчми Музеја и у другим случајевима предвиђеним Законом.

Ставом 2 истог члана уређено је да се одредбе Закона не примењују на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара.

Поступци набавки на које се Закон не примењује спроводе се тако да се<sup>119</sup>: обезбеди примена начела Закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке; обезбеде циљеви који су уређени овим правилником; спречи постојање сукоба интереса; уговори цена која није већа од упоредиве тржишне цене за предмет набавке захтеваног квалитета.

Музеј за 2022. и 2023. годину није донео план набавки на које се Закон не примењује, чиме није поступио на начин уређен Правилником о ЈН.

Музеј интерним актом није прецизирао ни документацију коју је потребно сачинити, односно прибавити приликом израде плана набавки на које се Закон не примењује, што може бити узрок непоступања по донетом интерном акту. Такође, поступак спровођења набавки на које се Закон не примењује није уређен интерним актом, као ни начин документовања спроведених активности.

Последица наведеног је да Музеј није адекватно спровео планирање набавки, што је довело до тога да је спроводио набавке појединих предмета набавке без примене Закона (набавка музејских експоната, набавка услуга штампе), иако је требало да спроведе поступке ЈН, што је описано у Налазу 1.5.

<sup>118</sup> члан 49 ЗЈН

<sup>119</sup> члан 43 став 3 Правилника о ЈН



**Налаз 2.2. Иако је углавном у поступцима које је спровео у 2022. и 2023. години без примене Закона о јавним набавкама омогућавао конкуренцију, Музеј није документовао да су понуђачи на истоветан начин обавештени о предмету и условима набавке, док у 2022. и 2023. години приликом прибављања предмета набавке у износу од 1.185.600 динара није обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.**

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводи уз примену начела ЗЈН, на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

ЗЈН прописана је обавеза наручиоца: да у примени овог закона поступа на економичан и ефикасан начин, да обезбеди конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката, без дискриминације, као и да поступа на транспарентан и пропорционалан начин;<sup>120</sup>; да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, при чему не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај<sup>121</sup>; да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим привредним субјектима.

Музеј се изјаснио<sup>122</sup> да поступке набавки на које се Закон не примењује спроводи „по принципу наруцбенице. Поступак започиње Захтевом за покретање поступка јавне набавке на коју се закон не примењује, који потписује лице које врши набавку, што је у овом случају лице које исказује потребу за овим предметом. У секретаријату се издаје број наруцбенице чиме се технички одређује број поступка набавке, након чега се накнадно врши испитивање тржишта у смислу контактирања понуђача (углавном телефонским путем, изузетно електронском поруком). Када се сакупе понуде од стране контактираних понуђача посао се закључује са оним понуђачем који понуди најнижу цену. Након тога се уколико се ради о предузећу д. о. о. и др. плаћање врши по издавању фактуре, односно уколико је физичко лице закључује се уговор (ово је случај са радовима на предметима тј. рестаурацијама и конзервацијама када углавном физичка лица обављају радове на предметима).“

У наставку истог акта додато је: „Документација коју прикупљамо у предмету је следећа: Захтев за покретање поступка набавке, Наручбеница, Понуде понуђача који су вољни да их доставе; Фактура, односно уговор. Музеј науке и технике – Београд нема посебан акт којим је регулисан овај поступак, тј. поступак набавки на који се закон не примењује, а исти ће бити донет са изменама и допунама постојећег правилника о јавним набавкама.“

Музеј је за набавку већине добара и услуга покретао појединачне поступке без примене ЗЈН (на пример, за услуге превода, лектуре, коректуре у 2022. и 2023. години је спроведено по шест поступака, за услуге штампе је у 2022. години спроведено 12, а у 2023. години 15 поступака, за набавку услуга реализације програма и радионица у 2023. години спроведена су четири поступка).

У поступку ревизије утврдили смо да је Музеј код свих узоркованих спроведених поступака набавки без примене одредаба Закона омогућавао конкуренцију, имајући у виду да су прибављене две или три понуде. Међутим, према изјашњењу, Музеј углавном телефонским путем контактира добављаче, због чега исто није документовано и не може се потврдити да су понуђачи на истоветан начин обавештени о роковима у којима могу доставити понуде, као и да су на јединствен начин обавештени о предмету набавке (опису предмета набавке и захтеваним количинама). Наведено је у појединим спроведеним поступцима било узрок достављених

<sup>120</sup> члан 5 став 1

<sup>121</sup> члан 7 став 1 и 2

<sup>122</sup> у акту Додатна појашњења-набавке на које се Закон не примењује, број: 121/12 од 18. септембра 2024. године



неупоредивих понуда у 2022. години (Пренос експоната и постамената из половине сталне поставке Музеја), односно у 2023. години (Набавка материјала и радови на уградњи подних облога у простору Галерије играчака и на међуспрату МНМУ, Реализација радионица из области екологије, физике, биологије, хемије, астрономије и медицине).

Музеј је, поред набавке предмета набавке у спроведеним поступцима, такође прибављао предмете набавке без обезбеђене конкуренције, једнаког положаја свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, а извршавао је расходе и без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена и без писаног уговора или издате наруџбенице, што је описано у наставку Извештаја.

У поступку ревизије утврдили смо следеће:

1) **Услуге превода, лектуре и коректуре; редактура; техничко уређење текста:** По испостављеним фактурама добављача ПР Агенција за преводилачке и административне услуге "КАУКАИ", Сремски Карловци, Музеј је у 2022. години извршио расходе у укупном износу од 739.095 динара, од чега у износу од 682.695 динара по спроведеним поступцима без примене одредаба ЗЈН, а у износу од 56.400 динара без документације која потврђује да је обезбедио конкуренцију, једнаки положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

У 2023. години, од укупно извршених расхода по испостављеним фактурама у износу од 569.060 динара, износ од 483.060 динара извршен је по спроведеним поступцима без примене ЗЈН, док је износ од 86.000 динара извршен без документације која потврђује да је Музеј обезбедио једнаки положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

У описаним спроведеним поступцима без примене одредаба ЗЈН, Музеј је у 2022. и 2023. години у вези са обезбеђеном конкуренцијом доставио по три примљене понуде у сваком од спроведених појединачних поступака (укључујући услуге редактуре и техничког уређења текста – седам спроведених поступака у 2022. и осам спроведених поступака у 2023. години), али није документовано да је понуђаче обавестио о техничкој спецификацији набавке, пре свега о броју страна. Наведено је могло бити од утицаја на понуђене јединичне цене.

Музеј после избора понуде није закључио уговоре нити издао наруџбенице већ је плаћање вршио по испостављеним фактурама.

Додатно, преузимање обавеза без писаног акта којим би била уговорена њихова укупна вредност, као и спровођење више појединачних поступака за исти предмет набавке (услуге превода, лектуре, коректуре, редактура), ствара ризик прекорачења прагова прописаних ЗЈН, као и отежаног праћења испуњења предмета набавке.

Расходи у износу од најмање 142.400 динара извршени су без документације која потврђује да је Музеј обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

Музеј је у 2022. и 2023. години преузео обавезе у износу од 1.308.155 динара (од чега у 2022. години у износу од 739.095 динара, а у 2023. години у износу од 569.060 динара) без писаног уговора или издате наруџбенице.

2) **Преношење и премештање експоната и постамената из половине сталне поставке Музеја у 2022. години:** По испостављеним фактурама добављача Аутопревозник „Педро“, Београд, Музеј је у 2022. години извршио расходе у укупном износу од 305.000 динара, од чега у износу од 87.000 динара по спроведеном поступку без примене одредаба ЗЈН, а у износу од



218.000 динара без документације која потврђује да је обезбедио конкуренцију, једнаки положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

У вези са обезбеђивањем конкуренције, Музеј је за набавку услуга у износу од 87.000 динара доставио три понуде, али не и документацију којом потврђује да су понуђачи обавештени о техничким спецификацијама предмета који се преносе, а што је могло бити од утицаја на понуђене цене.

Расходе у износу од најмање 218.000 динара Музеј је извршио без документације која потврђује да је обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

Музеј је обавезе у 2022. години у укупном износу од најмање 305.000 динара преузео без писаног уговора или издате наруџбенице.

**3) Услуге превоза у 2022. години:** Музеј је по испостављеним фактурама добављача Аутопревозник „Педро“, Београд извршио расходе за услуге превоза, односно транспорта (предмета, експоната, постамената) у укупном износу од 391.700 динара, без документације која потврђује да је обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

Музеј је обавезе у 2022. години у укупном износу од најмање 391.700 динара преузео без писаног уговора или издате наруџбенице.

**4) Услуге превоза и премештања експоната у 2023. години:** Расходи у износу од 433.500 динара извршени су по испостављеним фактурама добављача Аутопревозник „Педро“, Београд, без документације која потврђује да је Музеј обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

Обавезе у износу од 433.500 динара преузете су у 2023. години без писаног уговора или издате наруџбенице.

**5) Набавка материјала и радови на уградњи подних облога у простору Галерије играчака и на међуиспрату Музеја у 2023. години:**

Музеј је у вези са наведеним радовима прибавио: Профактуру: 413965 од 6. децембра 2023. године и две понуде (од 12. и од 13. децембра 2023. године).

У Табели број 4 дат је преглед достављених понуда:

**Табела број 4.** Понуде за набавку материјала и радови на уградњи подних облога у простору Галерије играчака и на међуиспрату МНМУ у 2023. години

у динарима

Редни број	Добављач	Понуда		Техничка спецификација понуде
		Број	Датум	
1.	Галерија подова д.о.о., Бачка Паланка	Профактура: 413965	06.12.2023.	Појединачно описани радови и материјал, дате количине и јединичне цене
2.	СЗР Ентер-Екс, Београд	21/23	12.12.2023.	Набавка материјала према спецификацији за подни покривач у Галерији играчака и комерцијални винил на међуиспрату
				Радови на постављању подног покривача у Галерији играчака Музеја науке и технике
3.	С.З.Р. Тотал Градња, Београд	30/23	13.12.2023.	Изливање масе за изравњавање и постављање комерцијалног винил пода на међуиспрату Музеја науке и технике
				Набавка материјала за постављање ламината и постављање винил пода
				Радови на уградњи ламината у простору у приземљу, Галерија играчака
				Постављање издржљивог индустријског винила на међуиспрату МНТ, уз претходно уклањање старог и припрему пода за завршне радове

Као што је приказано, достављене понуде нису упоредиве.





Узрок наведеном може бити непостојање документације која би била упућена добављачима са захтевом за достављање понуда, са прецизираним техничким спецификацијама предмета набавке, у погледу описа и количина.

Обавезе у износу од 692.562 динара преузете су у 2023. години без писаног уговора или издате наруџбенице. Исплата у наведеном износу извршена је авансно.

Исплате у укупном износу од 692.562 динара извршене су 21. децембра 2023. године добављачу Галерија подова д. о. о., Бачка Паланка, по испостављеној Профактури: 413965 од 6. децембра 2023. године (која је достављена приликом прикупљања понуда). Коначна фактура: 959-1348 издата је 27. децембра 2023. године, а Коначна фактура: 959-33 издата је 16. јануара 2024. године.

б) **Реализација радионица у 2023. години:** Музеј је по спроведеним појединачним поступцима без примене ЗЈН, по испостављеним фактурама добављача Удружење „Наука је у ствари кул – МолеКул“, Београд, извршио расходе у износу од 650.000 динара.

У спроведеном поступку Музеј јесте прибавио понуде других добављача, али није документовао да су добављачи на истоветан начин обавештени о захтеваним спецификацијама услуга, што може бити узрок да две достављачене понуде садрже укупну понуђену вредност, без прецизираног описа, количина и јединичних цена услуга и добара, док једна понуда садржи спецификације по групама услуга и добара, без навођена јединичних цена.

Обавезе у износу од 650.000 динара преузете су у 2023. години без писаног уговора или издате наруџбенице.

Испостављене еФактуре садрже назив радионице и количину од једне јединице, али не и спецификације са прецизираним добрима и услугама на које се односе, због чега су расходи у износу од најмање 650.000 динара извршени без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

Музеј је у 2022. и 2023. години извршио расходе у износу од најмање 1.185.600 динара (у 2022. години у износу од 666.100 динара, а у 2023. години у износу од 519.500 динара) а да није доставио документацију која потврђује да је у поступцима набавки обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

Без писаног уговора или издате наруџбенице, Музеј је у 2022. и 2023. години преузео обавезе у износу од најмање 3.780.917 динара (у 2022. години у износу од 1.435.795 динара а у 2023. години у износу од 2.345.122 динара).

Без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена, Музеј је у 2023. години извршио расходе у износу од најмање 650.000 динара.

У поступку ревизије је утврђено да је Музеј поједине предмете набавки (као, на пример, за набавку материјала и радова на уградњи подних облога у простору Галерије играчака и на међуиспрату Музеја у 2023. години) прибављао на основу Профактуре и вршио авансна плаћања у износу од 692.562 динара, а што јесте законска могућност, уколико су, поред осталог, предвиђени закљученим уговорима. У циљу заштите јавних средстава, а у складу са прописима који уређују буџетски систем, потребно је преиспитати да ли су аванси неопходни, те размотрити претежно уговарање плаћања након извршења предмета набавке.





**Налаз 2.3. Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.**

Законом о јавним набавкама<sup>123</sup> прописано је да је наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из члана 11-21 овог закона, и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона. Наручилац је у обавези да наведене податке збирно објављује на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.

Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.

Изнаменама и допунама Закона о јавним набавкама из 2023. године, додат је нов члан 152а, којим је прописано да је наручилац у обавези да на Порталу ЈН објављује податке о закљученим уговорима о поступцима набавке. Наиме, наручилац је у обавези да на Порталу јавних набавки објављује податке о свим уговорима закљученим након спроведеног поступка јавне набавке, о свим изменама уговора по основу чл. 156-161 овог закона, као и податке о уговорима/наруцбеницама закљученим односно издатим у складу са чланом 27 овог закона и њиховим изменама.

Такође, остала је и обавеза наручиоца да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из чл. 11-21 овог закона, и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона и да такве податке збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству Канцеларије за јавне набавке.

Увидом у Портал ЈН, утврдили смо да је Музеј у 2024. години, у поступку ревизије, започео евидентирање закључених уговора из спроведених поступака ЈН из 2024. године, као и извршење уговора и издатих наруцбеница из поступака набавки које су изузете од примене Закона у Регистар уговора.

<sup>123</sup> члан 181



## V Прилози

### 1. Прилог 1 – Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизијска питања, анализирали смо законодавни и институционални оквир и интерна акта субјекта ревизије у вези са организацијом послова:

1. јавних набавки и активностима планирања, спровођења поступка јавних набавки и извршења уговора о јавним набавкама и
2. набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН и активностима планирања, спровођења и извршења уговора/наруџбеница за набавке.

У поступку ревизије, анализирали смо набавке у свим фазама поступка, сагледавајући писане политике, процедуре, активности и друга интерна акта субјекта ревизије којима је уређена област јавних набавки, као и прикупљену документацију о спроведеним поступцима набавки. Такође смо анализирали организацију послова набавки код субјекта ревизије, као и овлашћења и одговорности запослених у поступцима јавних набавки.

Обавили смо интервјуе са представницима субјекта ревизије, како бисмо утврдили ризике, узроке и евентуалне последице у поступцима набавки, посебно у случајевима када су изостављене све неопходне активности субјекта ревизије у поступцима набавки.

У поступку планирања ревизије анализирали смо износ извршених расхода и издатака у 2022. години (изузимајући расходе за запослене), вредност закључених уговора о ЈН у 2022. и 2023. години са Портала ЈН, вредност набавки изузетих од примене ЗЈН у 2022. години према подацима са Портала ЈН, да ли је било измена закључених уговора о ЈН у периоду њиховог важења. Такође смо узели у обзир да ли је и када у претходним годинама вршена ревизија код појединих установа културе.

Анализа података је извршена по свим горенаведеним критеријумима за 28 установа културе на републичком нивоу које се налазе у списку корисника јавних средстава. Имајући у виду да је циљ ове ревизије испитивање системских проблема у јавним набавкама код исте групације корисника јавних средстава, за субјекте ревизије узели смо првих девет рангираних музеја на републичком нивоу.

Како бисмо имали уједначен приступ у ревидирању јавних набавки одабрали смо исту категорију субјеката ревизије, односно музеје на републичком нивоу. Музејска делатност је јавна делатност заштите музејске грађе и нематеријалног културног наслеђа од општег интереса за Републику Србију која подразумева стручни и научни рад на истраживању, прикупљању, евидентирању, сабирању, документационој обради, очувању, конзервацији, рестаурацији, чувању, излагању, тумачењу, презентацији и дигитализацији цивилизацијских и културних материјалних, нематеријалних и природних добара у физичком и дигиталном облику у циљу проучавања, едукације, уживања и развоја друштва<sup>124</sup>.

Предлог за избор субјеката ревизије је извршен на основу следећих критеријума:

- 1) Остварен промет на рачунима музеја на републичком нивоу у 2022. години, из којег су изузети расходи за запослене,
- 2) Вредност закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023. години,
- 3) Број закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023. години и
- 4) Спроведене ревизије у претходном периоду.

Примењујући наведене критеријуме изабрали смо девет музеја на републичком нивоу, а један од њих је Музеј науке и технике, Београд.

<sup>124</sup>члан 7 Закона о музејској делатности, „Службени гласник РС“, бр. 35/2021 и 96/2021



## 2. Прилог 2 – Ревидирани поступци ЈН

у динарима

2022. година

Редни број	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Уговор о ЈН				Анекс Уговора о ЈН			Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом		
1.	Противпожарни системи — јављачи пожара	/	/	4.500.000	„Multitek elektronik“ д.о.о., Лесковац	3/3-1 од 17.10.2022.	до реализације уговорених количина, рок испоруке добара до 31.12.2022.	2.899.000	3.478.800	/	/	/	3.478.800	0
2.	Електрична енергија*	/	/	4.100.000	ЈП ЕПС Београд	3/2-1 од 04.10.2022. (11.10.2022.)	12 месеци	13.896.307	16.675.569	3/2-2 од 17.10.2022. (24.10.2022.)	Промењена ЈЦ	4.915.535	11.760.034	
										2/20/ од 28.12.2022. (18.01.2023.)	Промењена ЈЦ			
										без броја и датума (01.06.2023.)	Промењена ЈЦ			
3.	Откуп предмета (културна добра и потенцијална културна добра)**	1	Француски подстојећи сат „Morbier“	2.000.000	физичко лице	3/5-2 од 05.12.2022.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	190.000	190.000	/	/	/	825.000	0
		2	Француски подстојећи сат „Gaillard“					190.000	190.000	/	/	/		
		3	Музичка кутија					195.000	195.000	/	/	/		
		4	Показни модел парне машине					250.000	250.000	/	/	/		
		5	Сатни механизам		физичко лице	3/5-1 од 05.12.2022.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	450.000	450.000	/	/	/	635.000	0
		6	Едисонов диктафон					155.000	155.000	/	/	/		
		7	Радио апарат „Тара“					16.000	16.000	/	/	/		
		8	Пумпа за наводњавање „Tomos“						14.000	14.000	/	/	/	



2023. година

Редни број	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Уговор о ЈН				Анекс Уговора о ЈН		Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)	
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност без ПДВ-а			Вредност са ПДВ-ом
1.	Израда новог бунара за потребе система климатизације	/	/	6.026.000	"Хидрогеоеко инжењеринг" д.о.о., Београд	2/141 од 12.10.2023.	до реализације уговорених радова и истека гарантног рока у складу са законом, рок извођења радова до 31.12.2023.	4.695.000	5.634.000	/	/	/	5.634.000	0
2.	Откуп предмета и разних производа — културна добра, атиквитети и сл.**	1	Ручна вуновлачара	2.000.000	физичко лице	3/4-2 од 05.10.2023.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	54.000	54.000	/	/	/	156.000	0
		2	Коларски шаблони за израду војвођанских теретних кола и сандук за алат са именом мајстора колара					42.000	42.000	/	/	/		
		3	Ручна прскалица за воће, већег капацитета произведена 1955. године у Марибору СФРЈ					60.000	60.000	/	/	/		
		4	Камера луцида „А. Бароду“ Париз		физичко лице	3/4-1 од 05.10.2023.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	18.000	18.000	/	/	/	916.000	0
		5	Геодетска унакрсне главе „Lawrence&Mauro“ - 4 ком.					24.000	24.000	/	/	/		
		6	Сет микроскопа (3 ком. различитих димензија)					24.000	24.000	/	/	/		
		7	Микроскоп					24.000	24.000	/	/	/		
		8	Чаробна лампа					54.000	54.000	/	/	/		
		9	Повећавајући апарат Imperator					48.000	48.000	/	/	/		
		10	Дрвени склопиви фотоапарат					48.000	48.000	/	/	/		
		11	Вага „Usines de la Mulatiral“ Lyon					24.000	24.000	/	/	/		
		12	Сет од три различита модела парних машина					25.200	25.200	/	/	/		
		13	Сет од два различита модела парних машина					16.800	16.800	/	/	/		
		14	Радио апарат „Торлица“		25.000	25.000	/	/	/					



2023. година

Редни број	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Уговор о ЈН				Анекс Уговора о ЈН			Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом		
		15	Детектор са кристалом „Standard“					45.000	45.000	/	/	/		
		16	Дрвени фотоапарат „Hermagis“ формата 13x18 cm					84.000	84.000	/	/	/		
		17	Сет објектива (5 ком), носача објектива (3 ком) и дрвених фото плоча (3 ком)					84.000	84.000	/	/	/		
		18	Панорамска стерео камера „Le Monobloc“ 6x13 cm					60.000	60.000	/	/	/		
		19	Радио грамофон „Decca Stereogram SG 188“					33.600	33.600	/	/	/		
		20	Писаћа машина „Edelmann“					78.000	78.000	/	/	/		
		21	Радио апарат „Radiolux“					30.000	30.000	/	/	/		
		22	Вакуум пумпа					9.600	9.600	/	/	/		
		23	Велики пантограф					31.200	31.200	/	/	/		
		24	Телефонска централа са елементима разводног система					78.000	78.000	/	/	/		
		25	Мала телефонска централа					42.000	42.000	/	/	/		
		26	Телефонска слушалица „Unis“					9.600	9.600	/	/	/		
		27	Комплет аноскоп и ректоскоп					12.000	12.000	/	/	/		
		28	Каталог хируршких инструмената Guyot - Fabrique d Instruments de Chirurgie, Париз, 1914-1915	физичко лице	3/4-5 од 05.10.2023.	до реализације уговорених испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине		2.000	2.000	/	/	/	14.000	0
		29	Стационарни магнетни бродски компас „Sestrel“ Henry Brown & Son, Type no 90327	физичко лице	3/4-4 од 05.10.2023.	до реализације уговорених испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине		35.000	35.000	/	/	/	35.000	0



2023. година

Редни број	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Уговор о ЈН				Анекс Уговора о ЈН			Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом		
		30	Постер из 1933. године Десетогодишњица месарске радње		физичко лице	3/4-3 од 05.10.2023.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	13.000	13.000	/	/	/	13.000	0
3.	Откуп предмета и разних производа — културна добра, атиквитети и сл.**	1	Праксинооскоп „Emile Reynaud“		физичко лице	3/5-1 од 30.11.2023.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	180.000	180.000	/	/	/	510.000	0
		2	Мали зоотроп „Les images vivantes“ (живе слике)	156.000				156.000	/	/	/			
		3	Пројектор „Jasco Cine“	12.000				12.000	/	/	/			
		4	Вертикални повезавајући апарат	30.000				30.000	/	/	/			
		5	Чаробна лампа „Lanterna magica, Lampascope Boule“	6.000				6.000	/	/	/			
		6	Чаробна лампа „Lanterna magica, Lampascope Boule“	6.000				6.000	/	/	/			
		7	Магична лампа „Lanterna magica“	42.000				42.000	/	/	/			
		8	Чаробна лампа (lanterna magica)	42.000				42.000	/	/	/			
		9	Чаробна лампа (lanterna magica)	6.000				6.000	/	/	/			
		10	Стереоскоп (2 комада)	6.000				6.000	/	/	/			
		11	Стереоскоп са 5 фотографија	6.000				6.000	/	/	/			
		12	Стереоскоп са 5 фотографија	6.000				6.000	/	/	/			
		13	Расклопиви микроскоп у дрвеној кутији	6.000				6.000	/	/	/			
		14	Резервни делови и прибор за лантерне	6.000				6.000	/	/	/			





2023. година

Редни број	Предмет ЈН	Партије набавке		Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Уговор о ЈН				Анекс Уговора о ЈН			Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)
		Број	Назив			Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом		
		15	Румкорфов калем		физичко лице	3/5-3 од 30.11.2023.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	76.000	76.000	/	/	/	76.000	0
		16	NMT Мобилни телефон NOKIA 550i NHN-5N		физичко лице	3/5-2 од 30.11.2023.	до реализације уговорених количина, уговорена испорука у року од 7 дана од дана пријема поруџбине	12.000	12.000	/	/	/	62.000	0
		17	Дигитрон DB 803					6.000	6.000	/	/	/		
		18	Електрични апарат за масажу					6.000	6.000	/	/	/		
		19	Вибромасажни електрични апарат					6.000	6.000	/	/	/		
		20	Перо кременог весла					30.000	30.000	/	/	/		
		21	Историјске фотографије					2.000	2.000	/	/	/		
4.	Електрична енергија*	/	/	6.025.000	АД ЕПС Београд	3/6-1 од 07.12.2023. (23.01.2024.)	12 месеци	3.532.121	4.238.546	/	/	/	3.695.003	543.543

\* Извршење по уговору за електричну енергију дато је у износу са рачуна који обухвата трошкове испоручене електричне енергије и све остале трошкове исказане на рачуну. Извршење уговора закљученог у поступку ЈН спроведеном у 2023. години у току је у 2024. години.

\*\*Вредности уговора додељених у 2022. и 2023. години у поступку Откупа предмета за сваку од партија дате су у вредности достављених понуда.



### 3. Прилог 3 – Ревидирани поступци без примене ЗЈН

у динарима

Редни број	Опис	Добављач	Примљене понуде	Уговор /Наручбеница број/Дел.број	Уговорен износ без ПДВ-а	Уговорен износ са ПДВ-ом/ са порезом	Извршено плаћање
<b>2022. година</b>							
1.	Превод, лектура и коректура текстова за потребе фестивала С.У.Т.Р.А	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	70.000
2.	Лектура и превод са српског на енглески језик текста за каталог изложбе Лета пре нета	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	55.000
3.	Лектура и превод са српског на енглески језик 60 страна текста за потребе часописа Навој	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	55.000
4.	Лектура и превод текста са српског на енглески језик за часопис Флогистон бр. 30	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	103.380
5.	Превод, лектура и коректура текста за изложбу Стакло	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	85.000
6.	Превод, лектура и коректура текста за потребе књиге Заувек у Београду. Изгубљени бродови	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	242.000
7.	Редактура за часопис Флогистон бр. 30	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	72.315
8.	Преношење експоната и постамената из половине сталне поставке Музеја	Аутопревозник „Педро“, Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	87.000
9.	Штампа каталога за Фестивал С.У.Т.Р.А	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	198.594
10.	Штампа каталога „Лета пре нета“	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	149.919
11.	Штампа часописа „Навој“ - српски и енглески језик	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	49.602
12.	Књига-Монографско издање МНТ Заувек у Београду	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	239.999
13.	Каталог за изложбу Стакло	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	170.000
14.	Штампа часописа Флогистон бр. 30. за 2022. годину	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	299.999
15.	Штампани материјал за поставку и промоцију за изложбу „Уметничка дела из збирке МНТ“	ПР Дизајн студио „Inovatic Wolf“, Панчево	3	НЕМА	Н/А	Н/А	50.000
16.	Штампани материјал за фестивал С.У.Т.Р.А.	ПР Дизајн студио „Inovatic Wolf“, Панчево	3	НЕМА	Н/А	Н/А	50.000
17.	Штампани материјал за поставку и промоцију изложбе „Лета пре нета“	ПР Дизајн студио „Inovatic Wolf“, Панчево	3	НЕМА	Н/А	Н/А	100.000
18.	Израда улазница, израда водича	„Get More“ д.о.о., Ваљево	3	НЕМА	Н/А	Н/А	48.000
19.	Набавка рекламног материјала и сувенира и униформе за портире са услугом штампе за музејску сувенирницу	„Get More“ д.о.о., Ваљево	3	НЕМА	Н/А	Н/А	98.280
20.	Штампани материјал за изложбу „Стакло“	Фирмописац и печаторезац „City Design“, Панчево	2	НЕМА	Н/А	Н/А	45.000
21.	Штампа нових легенди и паноа на сталној поставци МНТ	„Stonicom“, Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	149.993
<b>Укупно 2022. година</b>							<b>2.419.081</b>
<b>2023. година</b>							
1.	Лектура и превод 28 страна текста са српског на енглески језик за часопис Времећлов	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	29.190
2.	Лектура 46 страна текста и превод са српског на енглески језик за часопис Навој 1/2023	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	48.195
3.	Лектура 28 страна текста и превод са српског на енглески језик за други број часописа Времећлов	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	29.190
4.	Превод српски-енглески и енглески-српски Флогистона бр. 31	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	6.630



Редни број	Опис	Добављач	Примљене понуде	Уговор /Наручбеница број/Дел.број	Уговорен износ без ПДВ-а	Уговорен износ са ПДВ-ом/ са порезом	Извршено плаћање
5.	Редактура Флогистона бр. 31	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	73.100
6.	Техничко уређење текста Флогистона бр. 31	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	54.825
7.	Коректура за часопис Флогистон број 31.	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	21.930
8.	Лектура, коректура и превод на енглески текста за монографију	ПР Агенција за преводилачке и административне услуге „КАУКАИ“, Сремски Карловци	3	НЕМА	Н/А	Н/А	220.000
9.	Металне полице за простор библиотеке МНТ	Предузеће за производњу, трговину и услуге „Д.Гозирис“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	214.800
10.	Набавка, испорука и замена компресора Scroll ZR 160 KCE TFD, набавка фреона за допуну постојећих компресора	„Елиса“ д.о.о., Палић	3	НЕМА	Н/А	Н/А	309.050
11.	Набавка материјала и радови на уградњи подних облога у простору Галерије играчака и на међуиспрату МНМУ	„Галерија подова“ д.о.о., Бачка Паланка	3	НЕМА	Н/А	Н/А	692.562
12.	Ремонт система за климатизацију	„Smart Aqua Cooling&Heating“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	249.840
13.	Сервис и поправка комора за климатизацију	„Smart Aqua Cooling&Heating“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	465.000
14.	Комплетан сервис четири бочна вентилатор конвектора који су део система климатизације	„Smart Aqua Cooling&Heating“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	235.000
15.	Радионице (из области: екологије, физике, биологије, хемије, астрономије, медицине)	Удружење „Наука је у ствари кул-МолеКул“, Београд	2	НЕМА	Н/А	Н/А	150.000
16.	Реализација програма „Научна пијаца“	Удружење „Наука је у ствари кул-МолеКул“, Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	167.000
17.	Реализација програма „Научна пијаца“	Удружење „Наука је у ствари кул-МолеКул“, Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	167.000
18.	Реализација програма „Научна пијаца“	Удружење „Наука је у ствари кул-МолеКул“, Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	166.000
19.	Штампа научно техничког часописа за децу „Времеплов“	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	4	НЕМА	Н/А	Н/А	115.652
20.	Штампа каталога, 2. издање – 60 година посвећених дизајну	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	2	НЕМА	Н/А	Н/А	144.078
21.	Штампа часописа „Навој“ – српски и енглески језик	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	4	НЕМА	Н/А	Н/А	60.399
22.	Штампа 2. броја часописа „Времеплов“	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	124.608
23.	Репринт издања „Керамика“	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	148.984
24.	Штампа музејског часописа Флогистон, број 31.	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	331.339
25.	Штампа каталога „Милутин Миланковић – 100 година од реформе Јулијанског календара“	Штампарија д.о.о., Нови Сад	3	НЕМА	Н/А	Н/А	344.796
26.	Штампа каталога „Лета пре нега“	ЈП „Службени гласник“, Београд	2	НЕМА	Н/А	Н/А	205.074
27.	Штампа каталога изложбе „Кад мртви уче живе“	„Футура“ д.о.о., Нови Сад	2	НЕМА	Н/А	Н/А	80.760
28.	Штампани материјал за изложбу „Гола технологија“	Фирмописац и печаторезац „City Design“, Панчево	2	НЕМА	Н/А	Н/А	100.000
29.	Штампа каталога за изложбу „Гола технологија“	Фирмописац и печаторезац „City Design“, Панчево	2	НЕМА	Н/А	Н/А	150.000
30.	Штампа нових проширених легенди за сталну поставку МНТ	Фирмописац и печаторезац „City Design“, Панчево	2	НЕМА	Н/А	Н/А	50.000
31.	Штампа улазница и лифлета	Фирмописац и печаторезац „City Design“, Панчево	2	НЕМА	Н/А	Н/А	48.000
32.	Штампа улазница	„Get More“ д.о.о., Ваљево	2	НЕМА	Н/А	Н/А	15.000
33.	Набавка рекламног материјала и сувенира и униформе за портире са услугом штампе за музејску сувенирницу	„Get More“ д.о.о., Ваљево	2	НЕМА	Н/А	Н/А	149.760
34.	Групно путовање 24 путника (Београд – Будимпешта – Кошице – Краков – Београд), смештај, превоз	„Filip Travel“, д.о.о., Београд	3	НЕМА	Н/А	Н/А	1.031.204
	<b>Укупно 2023. година</b>						<b>6.398.965</b>